

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 25^ο | ΑΘΗΝΑΙ |—15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1911 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1001

ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ

"Αν ήτο κορίτσι θα εδίσταζε να ειπή την ηλικίαν του, διότι επεκράτησε να θεωρηται πλησιάζουσα εις τὰ σύνορα κάποιας ωριμότητος πλέον ή ηλικία αυτή.

"Αλλοτε εις χρόνους παλαιότερους, όταν αι γυναίκες τῶν σαράντα χρόνων θεωροῦντο όριστικῶς και άμετακλήτως γερόντισσες, τὰ εἴκοσι πέντε ἔτη άνοιγαν διάπλατα τὰς θύρας εις τήν γεροντοκόρην. Καί τότε ή ιδική μου άντι νά εορτάζη και νά πανηγυρίζη και νά στεφανώνεται προχθές με τὰ γιούλια και τούς μενεζέδες τῆς ανούϊσεως, θά ἔκρουπτεν άπλούστακα τήν ήμέραν αυτήν τῶν γενεθλίων της.

Υπό τόν ήρον, έννοεῖται, ὅτι δέν θά ήτο χαρτένια ὅπως εἶναι, ὅτι δέν θά εἶχεν ειπεῖ και κηρύξει τόσα πολλά ὅσα εἶπε και ἐκήρυξεν ὡς τώρα και ὅτι δέν θά άνῆκεν αυτοδικαίως εις ὅλας τὰς Ἑλληνίδας, τῶν ὁποίων εἴκοσι τέσσαρα τώρα χρόνια διαρμηνεύει τὰς ιδέας, τὰ ὄνειρα και τούς πόθους.

Και ἐγώ δέν θά ἔλεγα και δέν θά ἔγραφα με τόσον ἐγωῖσμόν και ὑπερηφάνειαν και χάράν, ὅτι ή κόρη μου εισέρχεται εις τὰ εἴκοσι πέντε της χρόνια. Διότι εις τήν ιδικήν μου συμβαίνει ακριβῶς τὸ αντίθετον ἀπό ὅ,τι συμβαίνει με τὰ κορίτσια τὰ ἀληθινὰ τῶν ἄλλων. Ὅσον μεγαλώνη, τόσον γίνεται ὡραιότερα, τόσον λογαριάζει με ὑπερηφάνειαν τὰ χρόνια

της, τόσον προσθέτει τίτλους και ἀξιώματα εις τήν ζωήν και τήν ὑπαρξίν της, τόσον κατακτᾷ φίλους και ἀυξάνει γύρω της τὰς συμπαθείας και ἐπεκτείνει τὸν κύκλον ἐκείνων, τῶν ὁποίων ήτο, εἶναι και θά εἶναι τὸ ἔρεισμα και ὁ συνήγορος ὁ ἀκούραστος.

Δι' αὐτὸ και οἱ φίλοι και συνάδελφοί μου, ὅσοι ἔσπευσαν νά τήν ἀνακηρύξουν εἴκοσι πέντε χρόνων, χωρίς νά περιμένουν νά τὰ συμπληρώσῃ, και οἱ φίλοι και συνεργάτιδες μου, ὅσαι συνῆλθαν διά νά διοργανώσουν εἴκοσιπενταετηρίδα ἐπίσημον, ἔστω και πρόωρα, ἐκολάκυσαν τὸν μητρικόν μου ἐγωῖσμόν και ἐπροκάλεσαν ἀμέριστον τήν εὐγνωμοσύνην μου.

Τήν ἐνθυμεῖσθε βέβαια οἱ πολλοὶ και οἱ πολλοί, ὅταν πρὸ εἴκοσι τεσσάρων χρόνων ἤλθεν εις τὸν κόσμον, μικρούλα, ἀσχημη, ἀμορφη σχεδόν, ὅπως ἔλα τὰ νεογέννητα· και οἱ λοῦστροι τοῦ Συντάγματος και τῆς Ὁμονοίας διαλαλοῦσαν εις τούς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν τὸ ὄνομά της: « Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ».

Τὰ τρία λόγια αὐτὰ ἐσκορπίσθησαν εις τούς δρόμους με τὸν ἴδιον τρόπον και ἐγέννησαν τήν ἴδιαν περιέργειαν και προσοχὴν ποῦ γεννᾷ μία εἰδήσις χάρᾶς ή κινδύνου. Τίποτε δέν εἶχε προηγηθῆ, καμμία ρεκλάμα ή ἀγγελία ἀπό τὰς συνήθεις δέν εἶχε κυκλοφορήσει πουθενά. Κανένας συνδρομητής δέν εἶχεν ἐγγραφῆ, ἀπλούστατα διότι δέν ὑπῆρχεν ἀκόμη οὔτε διπλότυπος ἀπόδειξις.

Οἱ ἄνθρωποι ἐστέκοντο ἔκπληκτοι κάπως,

εφώναζαν τους λούστρους, έδιδαν την δεκάρα των και αγόραζαν την Έφημερίδα. Όμολογώ ότι δεν είχα τό θάρρος και τον ήρωισμόν να παρουσιασθώ με τό όνομά μου. Ήτο τόσον σπάνιον και άσυνείθιστον πράγμα τότε αί γραφουσαι γυναίκες, ώστε τό θάρρος μου δεν έφθασεν έως εκεί. Εύα Πρενάο. Δεν ήτο έντελώς ψευδώνυμον αυτό. Και διότι ως γυναίκα ήμουν αυτοδικαίως Εύα. Και διότι τό Πρενάο ήτο άνασυλλαβισμός του Παρρέν.

Όπως δήποτε έντός μιās ώρας αί τρεις χιλιάδες τών φύλλων που είχαν τυπωθί εξητλήθησαν και οι μικροί λούστροι είχαν πολιορκήσει τό επί τής οδοϋ Μουσών γραφεϊον μου, ζητούντες φύλλα. Ένός τής ήμέρας έγινεν άνατύπωσης και τήν επομένην επανελήφθη διά τās επαρχίαις. Τά ύλα τυπωθέντα φύλλα του πρώτου αριθμού υπερέβησαν τās δεκα χιλιάδας. Νομίζω ότι όλίγοι Έλληνικαί Έφημερίδες είχαν τοιαύτην διάδοσιν εύθύς από τον πρώτον των αριθμών.

Φυσικά τό ύφος και ή γλώσσα ήσαν ανάλογα με τό πνεύμα τής εποχής. Προχθές ακριβώς έφυλλομέτρησα τον πρώτον αριθμόν. Βεβαίως δεν άνεγνώρισα τον έαυτόν μου ούτε εις τό ύφος, ούτε εις τήν γλώσσαν. Όσοι δέ άμφιβάλλουν διά τήν εξέλιξιν τής τελευταίας άπλούστερα, φυσικώτερα και ώραιότερα δεν θά είχαν παρά να συγκρίνουν τον πρώτον αυτόν αριθμόν με τον τελευταϊον του 1000 ου τεύχους, τό όποϊον εξεδόθη προχθές.

Χωρίς να άνήκω εις καμμίαν γλωσσολογικήν αίρεσιν ούτε των μέν, ούτε των δε, ήκολούθησα τήν φυσικήν εξέλιξιν, χωρίς δεσμούς και νόμους και κανόνες μεμόνον οδηγόν τήν αισθητικήν μου άντίληψιν. Τό ταξείδι μου τής Αμερικης, τό όποϊον έγραψα πρό δεκα έπτά χρόνων και τό όποϊον έθεωρήθη ως ή μεγαλύτερα μου τότε δημοσιογραφική έπιτυχία, δεν ήμπορεί να άντικρύση κλην τās σημερινάς περιγραφάς των έντυπώσεών μου από τήν Έλβετίαν, κατά τήν ιδικήν μου, φυσικά, άντίληψιν. Εκείνη μυρίζει σχολεϊον και θοανά, έπισημότητα και πομπήν. Αυτή είναι ειλικρινής, φυσική, άληθινή και άβίαστη. Υποθέτω ότι τόπέρασμα των είκοσιτεσσάρων χρόνων έδυνάμωσε και τό ύφος, τό όποϊον έκαθαρίσθη από πολλά έλαττώματα, από πολλές άτελειάς. Γι' αυτό χωρίς δισταγμών χαρακτηρίζω τήν πρώτην έμφάνισιν τής Έφημερίδος μου ως άσχημην και άμορφην, έν σχέσει προς τήν σημερινήν της πρόοδον και ώραιότητα.

Τότε δεν είχε κλην εξώφυλλον. Δεν είχεν εικόνας, ήτο γυμνή, άτημέλητη. Άλλά είχε

πίστιν εις τον σκοπόν της και δύναμιν και θέλησιν και αποφασιστικότητα. Δεν είχε συνεργασίαν άνδρικήν διόλου, άλλ' ούτε φιλολογικήν, όπως ή σημερινή. Σήμερον ύλα τās ώραϊα έργα είτε έμμετρα, είτε πεζά των καλλιτέρων μας Έλλήνων ποιητών και συγγραφέων επέρασαν και περνούν από τās στήλας της.

Η άρθρογραφία της ήτο τότε χλιαροτέρα, διότι δεν έπολυμύσεν ακόμη να θέση κάτω ένα πρός ένα ύλα τās γυναικεία ζητήματα και να διεκδικήση από τήν κοινωνίαν, από τήν πολιτείαν, από τον νομοθέτην, ότι ζητεί τήν στιγμήν αυτήν. Η άρξαις της διά τήν φιλανθρωπίαν και τήν πρόοδον ήρχισεν από τās μικρά και τās ελάχιστα διά να φθάση ύπου έφθασεν.

Ίδου πώς βαθμηδόν και κατ' όλίγον έγινε δυνατή και ώραϊα. Σήμερον δεν πωλείται πλέον εις τους δρόμους, άλλ' έγινεν ή σύντροφος και ή φίλη ή άχώριστος και ή οδηγός και ή συνήγορος κάθε γυναικός. Και πρό παντός εκείνων που έννοούν και αισθάνονται τό καλόν, τό όποϊον όφείλεται εις τήν έφημερίδα αυτήν, ή όποία εισέδυσεν εις ύλους τους πολιτισμούς και άνεσκάλευσεν ύλους τους λαούς και έμελέτησε τήν ιστορίαν και τό πνεύμα και τους νόμους και αγωνίζεται να προσαρμόση και έδώ τό καλόν και τό ώραϊον εις τήν ζωήν τής νεωτέρας Έλληνίδος.

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

I

Ό άποσταλμένος Έρωτας στήν λεύκα είχε σκαλώσει Κρυμμένος στ' άνοιξιάντικα τās φύλλα, τ' άσημένια. Μά δίχως άλλο, τās μικρά πουλιά τον είχαν νοιώσει Κ' είχαν τραγούδια έτσι γλυκά και τόσο κρυσταλλένια.

Κ' ένα πουλάκι απ' τήν πολλήν άγάπη του έτρελλάθη, Και στήν ψηλότερη κορφή, στοϋ κλωναριου τήν άκρη, Ζυγίζονταν κελαιδιστά κ' έπεφτε ως ύπου έστάθη Έκει, που μόλις στέκοντα: και τής δροσιάς τās δάκρυα.

II

Καλώς το! Κ' ήρθες να μάς πής και πάλι πρωτοβόρχι, Στή στέγη τό μονότονο, γοργό κελάδημά σου. Σα μιές πληγής άγάπης μου, έδώ στήν έρμη κόχη, Θά πλάσω και θά όνειρευθώ, βροχή, τό φάντασμά σου.

Θά ιδώ τās μάτια σου τās ύγρά, τās σκοτεινά, τās πλάνα, Τό όφρεμα σου τό θολό, που ύπαινεις απ' τās νέφη, Και θά σ' άκούσω να χτυπάς—ώ τούρανου Τσιγκάνα— Στοϋ παραθύρου τās γυαλιά τό θλιβερό σου νεφεϊ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

Άπηγγέλη από τον ποιητήν εις τό γραφεϊον τής Έφημ. των Κυριών κατά τήν έσπέραν τής 8ης Μαρτίου.

Ό υίός του διάδοχος Λουδοβίκος Ό βασιλεύων Λουϊτπόλδος Ό έγγονός του πρίγκηψ Λουϊτπόλδος Ό έγγονός του Rupprecht
ΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Η ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΛΟΥΪΤΠΟΛΔΟΥ

Τό γεγονός τής 90ετηρίδος του καλου Πρίγκηπος Λουϊτπόλδου, του πρό είκοσιπενταετίας Regent τής Βαυαρίας και υίου του φιλληλικωτάτου Βασιλέως Λουδοβίκου του I τής Βαυαρίας, του προστάτου τούτου των γραμμάτων, παντός μεγάλου και εύγενοϋς έργου, του λάτρου τής Καλλιτεχνίας, κρατεϊ έν βαθεία συγκινήσει όλόκληρον τήν Βαυαρικήν χώραν. Οι Μονάρχαι όλων των μεγάλων εθνών συνεώρτ ασαν τήν εορτήν ταύτην του Λουϊτπόλδου, και εϊνε τοϋτο σήμερον τό actuel ζήτημα όλόκληρου του πολιτισμένου κόσμου, διότι οι Wittelsbach έκαμαν τήν χώραν τής Βαυαρίας προσκυνητήριον τής τέχνης.

Ό Πρίγκηψ Luitpold Wittelsbach διήνυσε βίον όλον ενάρετον, βίον αγαθοεργίας, υπήρξε και εϊνε πατήρ του λαου του, πατήρ, πάππος, προπάππος πολυαριθμοτάτης οικογενείας, ακολουθήσας έν όλω του τω βίω τήν εύγενή όδον του Πατρός του Λουδοβίκου I. Έγεννήθη τήν 12ην Μαρτίου 1821 εις τό έν Würsburg παλάτι: ήτο τό χαϊδεμένο παιδί του Λουδοβίκου I όστις τον έλεγε «τό γλυκύ του, τό άξιαγάπητο παιδί του» και όστις του έδωκε σωματικήν και διανοητικήν μόρφωσιν τοιαύτην, ώστε νεώτατον εϊτι τον κατήρτισεν άξιον ν' αναλάβη τās καθήκοντα βασιλέως. Άφου έγραφεν εις τον "Οθωνα του

τὸν ἀτυχή βασιλέα μας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Λουίτπλδος κατέχει ἤδη ὅλας τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις καὶ ἱκανότητες, ὥστε καὶ ἂν κληθῆ νὰ βασιλεύσῃ εἶνε ἄριστα πρὸς τοῦτο προετοιμασμένος.

Ὁ Prinz Regent δὲν εἶνε ἐκ τῶν ἠγεμόνων ἐκείνων οἵτινες θέλουν, ὡς λέγουν οἱ Γερμανοὶ, aussenhin glänzen· κάμνει τὸ καλὸν ἐν ἡσυχίᾳ, ἐγνώρισε νὰ κρατήσῃ πάντοτε τὴν χώραν του ἐν εἰρήνῃ, εἶνε ἀληθὴς Βαυαρὸς, ἔμεινε δὲ καὶ πιστὸς εἰς τὰς πατριὰς του παραδόσεις, διατηρήσας ἀδιάσειστον τὸν δεσμὸν μετὰ τὴν Γερμανίαν. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ Jubiläum τοῦ ἔτους τούτου ἀντήχησεν εἰς ὅλας τὰς Γερμανικὰς χώρας μετ' εὐλογοῦντος ἐνθουσιασμοῦ. Ἀπὸ τὸν πατέρα του ἐκλήρωσε τὴν πρὸ τὰς τέχνας ἀγάπην, καὶ ὅπως οἱ Βιττελσβάχαι τῶν παλαιῶν χρόνων, οὕτω καὶ ὁ Λουίτπλδος ἐγένετο φίλος τῶν καλλιτεχνῶν. Ἐπισκέπτετο καὶ σήμερον ἔτι ἐπισκέπτεται τὰ ateliers τῶν, καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν του ἡ πόλις τοῦ Μονάχου ἀπέκτησε περιπλέον τόσα λαμπρὰ ἔθνηκα καὶ καλλιτεχνικὰ κτίρια καὶ μνημεῖα. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν στρατὸν ἐκ νεωτάτης ἡλικίας ὁ Λουίτπλδος συνεδέθη· δὲν εἶνε μόνον ὁ ἀρχαιότερος Artillerist τοῦ Βαυαρικοῦ στρατοῦ ἀλλὰ ὁ ἀρχαιότερος Artillerist ἐν γένει. Εἶνε ἤδη τὸ πεντηκοστὸν ἔτος ἀφ' οὗ ὑπηρετήσας τὸ σύνταγμα τοῦ Πυροβολικοῦ. Εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1866 ὑπῆρξε Kommandeur, ὅτε παρὰ τὸ πλεῖστον του ἐπληρώθη καὶ ὁ υἱὸς του Λουδοβίκος.

Εἰς ζοφεράς ἡμέρας ὅτε αἴφνης ὁ Λουίτπλδος ἐκλήθη νὰ βασιλεύσῃ, ἐνῶ ἔζη μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὡς ἰδιοτεῦον καὶ προστάτης τῶν δυστυχῶν καὶ πασχόντων, ἀνέλαβε διὰ μιᾶς μετὰ κρίσιν, καὶ ἡρεμον σταθερότητα, ὡς πατήρ, τὰ βασιλικὰ του καθήκοντα, καθυσύχασε τὰ πνεύματα, καὶ ἔκτοτε διὰ παντός συνεδέθη φιλικώτατα μετὰ τὸν λαόν του ὅστις δὲ τὸ ἀναφέρει ἄλλως ἢ

«ὁ Πρίγκηψ μας Λουίτπλδος».

Unser Prinz Regent Luitpold».

Τὰς στρατιωτικὰς ἀρετὰς αἵτινες διακρίνουν τὸν Λουίτπλδον, παρατηρεῖ τις καὶ εἰς τὸν βίον του ὡς κυνηγοῦ· ἀπλοῦν οἴκημα, μετ' ὀλίγους καλοὺς πιστοὺς συντρόφους, ἀπλή τροφή, ἀποχὴ πάσης etiquette, καὶ ὁ Λουίτπλδος ἀπολαύει μετὰ χαρὰν τὰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση· τὸ πλεῖστον τοῦ βίου του ἐν τῇ εἰρηνικῇ του χώρᾳ διέρχεται ὡς κυνηγός, διὰ τοῦτο οὐδὲν τὸ παράδοξον ὅτι ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ, διατηρεῖ τὸ τε σῶμα καὶ πνεῦμα

ἀκμαῖα· ἂς μὴ παρέλθῃ δὲ καὶ σιωπηλῶς ὅτι εἶναι καὶ ὁ μόνος ἐπιζῶν πριγκηπικὸς αὐτόπτης τῆς ἀξιωματικότητος τῶν Βερσαλλιδῶν.

Ὅτι κυρίως διακρίνει τὸν Prinz Regent Luitpold εἶνε τὸ καθαρῶς rein Menschliche, ὡς λέγουν οἱ Γερμανοὶ, τὸ ἀπλοῦν, τὸ φιλικὸν τοῦ τρόπου του (καὶ ἀρεταὶ αὗται εἶνε αἱ διακρίνουσαι τὴν Οἰκογένειαν τῶν Βιττελσβάχων, ὅπως ἄλλος ἦτο καὶ ὁ ἀλησμόνητος ἀδελφὸς του Ὁθων, ὁ ὁποῖος μετ' ὅλους τοὺς διωγμοὺς οὗς ὑπέστη δὲν ἔπαυσε νὰ λατρεύῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ θεωρεῖ πάντα Ἑλληνα φίλον καὶ ἀδελφόν.

Διὰ τοῦτο ἡ 12η Μαρτίου ἐωρτάσθη μετ' ἀγάπην ἀνεξαιρέτως ἀπὸ ὅλον τὸν λαόν του. Οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας πρῶτης ὥρας ἤχουν τοὺς χαρμωδῆς καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἤχους διὰ τὴν ἑορτήν, ἡ δὲ Βαυαρικὴ σημαία, ἣτις ὡς γνωρίζετε ἔχει τὰ αὐτὰ χρώματα μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν, δὲν ἔλειψε ἀπὸ κανέν οἴκημα· εἰς πᾶσαν δὲ γωνίαν ὅπου πάλαι Βαυαρικὴ καρδιά τὴν ἡμέραν αὐτὴν αἰεὶ ἐκβάθους ψυχῆς εὐχαί ἦσαν ἀπὸ Θεοῦ ὅστις ἐπὶ ἑπτὰ ὅλας ἑκατονταετηρίδας μᾶς συνεδέσεν μετὰ τὸν οἶκον Wittelsbach, νὰ εὐλογῇ τὸν Regenten μας καὶ μετὰ αὐτὸν εἰς τὸ μέλλον τὴν Βαυαρίαν μας.

ΕΡΑΣΜΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τέλος πάντων ἔφθασεν ἡ στιγμή τῆς ἐκδρομῆς εἰς τὴν Gruyère καὶ τὴν Bulle. Ὁρατὸς ἡλίου ζωγραφίζει τὰ βουνά, τὰ δάση, τοὺς ἀγρούς, τὸν ποταμὸν, μετὰ χρώματα φωτεινὰ ζωγρά, εὐθυμα. Εἰς τὰς 7 1)2 εἴμεθα ὅλα εἰς τὸν σταθμὸν. Εἰς τὰς ὀκτώ τὸ τραῖνον ξεκινᾷ, τὸ μικρὸ καὶ ἐλαφρὸ σὺν παιγνιδάκι, ποῦ κατατρακυλεῖ τοὺς κρημνοὺς καὶ πηδᾷ τοὺς ἀνήφορους καὶ διασκελίζει τὰ γεφύρια καὶ ὄρη μὲσα εἰς τὰ δάση καὶ τρυπῶναι εἰς τὰ tunnels σὺν δαιμονισμένῳ καὶ ζετρυπῶναι μετὰ θριαμβευτικὰ σφυρίγματα καὶ σταματᾷ εἰς τοὺς σταθμοὺς στιγμῆς μόνον, σὺν ἐπισκέπτῃ, βιαστικῷ καὶ γλήγωρῳ.

Ἔως τὸ Montbovon ἀκολουθοῦμεν τὸν δρόμον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤλθαμεν. Ἐπειτα εἰσερχόμεθα πλέον εἰς τὸν νομὸν τοῦ Fribourg. Ἡ φύσις ἀρχίζει νὰ μαλακώσῃ, νὰ γίνεταί περὶ ἡμέρη, περὶ εὐγενική. Τὰ φοβερά ὄρη μετὰ

τῆς χιονισμένους κορυφὰς δὲν βρύνουν πλέον ὅσον ἐφιάλτες ἐπάνω εἰς τὰ πράσινα λειβάδια καὶ τοὺς σμαραγδένιους ἀγρούς. Ὁ οὐρανὸς πλατύνει, μεγαλώνει, ὅσον νὰ σπᾶνῃ. ὅσον νὰ κρημνίσῃ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὰ βρειὰ καὶ πληκτικὰ φρούρια ποῦ τὸν ἐκρατοῦσαν αἰγυλάτω. Ἡ Σαρίνα, τὸ ποταμάκι μας τοῦ Rougemont γίνεταί τώρα ποταμὸς μεγάλος, φωτεινός, γλαστός, γιατί ὁ ἥλιος σκορπίζει ἐπάνω του ἀμέτρητα διαμάντια καὶ σμαράγδια, φεγγαυόλον, μεγάλο καὶ πάγκαλο τῶν ματιῶν πανηγύρι.

Μικρὰ χωριά, πλῆθος ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ὅλα καθαρὰ, κινούργια, ἀνθοστολισμένα, ὅσον νὰ ἐφύτρωσαν καὶ αὐτὰ χθὲς μόλις ἐπάνω εἰς τὴν γόνιμη καὶ εὐφορῆ γῆ. Τὰ βλέπεις καὶ δὲν τὰ χορταίνεις. Καμμία μονοτονία, καμμία κούρασις, ἂν καὶ ἔχωμεν τώρα μία ὥρα πλέον μέσα εἰς τὸ τραῖνο.

Μακριὰ, γύρω ἀπὸ τὸν δροσερὸν καὶ ἀνθοκεντημένον κάμπο μία ἀλυσίδα ἀπὸ βουνὰ ἢ μᾶλλον ἀπὸ λόφους ξαπλώνεται κωθρὰ, κυματιστὰ, στεφάνι ὀλοπράσινο μετὰ ποῦ καὶ ποῦ μικρὰς φαλακρὰς ποῦ λάμπουν ἀπὸ χιόνι. Νομίζω πῶς εὐρίσκειται εἰς τὴν Ἀττικὴν, πῶς βλέπω τὴν φεστονωτὴ νταντέλα τοῦ Πάρνηθος, σκεπασμένη μετὰ πρᾶσινο βελουδο. Ὅσο προχωροῦμεν, διακρίνομεν μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ὀλοπράσινον πλαίσιον νὰ προβάλλῃ κάποιος ὕψος, κατὰ ὅσον ἐπάλξεις μεσαιωνικοῦ πύργου, ὅσον μικρὸν φέουδον μετὰ μαυρισμένα ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου τείχη.

Τὸ τραῖνο ἀλλάζει διεύθυνσιν, σφυρίζει, ὄρη μὲ εἰς μίαν γέφυραν σκεπασμένην, κλειστήν, στεγασμένην μετὰ καμάρες φωτεινὰς σὺν ποταμὸ ἐπάνω, ποῦ διαδέχεται ἡ μία τὴν ἄλλην καὶ εἰς τὴν φύρα τοῦ δρόμου τοῦ τραίνου φαίνονται ὅσον μάτια μεγάλα καὶ φωτεινὰ ποῦ ἀνοικνεύονται καὶ σκορπίζουν ἀστραπὴς εἰς τὸ σκότος.

Ὅταν βγαίνωμεν εἰς τὸ φῶς, εἰς τὸν ἀνοικτὸν ὄριζοντα, ὁ πύργος δὲν εἶναι πλέον μακρινὴ ὄπτασις, ἀλλὰ τὸ κορυφωμα καὶ ὁ φρουρός μιᾶς παλαιᾶς μεσαιωνικῆς πόλεως, τῆς Gruyère.

Ὅτι ἦτο φέουδον ἡ Gruyère ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν της, ἐπάνω εἰς ἕνα λόφον ὑψηλὸν ὅσον τὸν Λυκαβητόν. Τὰ παλαιὰ σπιτὰ της παρατάσσονται ὀπίσω ἀπὸ τὸν πύργον εἰς γραμμὴν, ὅσον στρατιῶται ποῦ κρύπτονται ὀπίσω ἀπὸ τὸ φρούριον, φυλαγμένοι ἐκεῖ ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις ἀοράτου ἐχθροῦ.

Κάτω ἀπὸ τὸν παλαιὸν λόφον ὁ σταθμὸς ἀπὸ κινούργιο ξύλο χροσκαίτρινο φεγγαυόλο ὅλον ὅσον καμένο τοπάκι δεμένο μέσα εἰς στεφάνι

πολύτιμο ἀπὸ σμαράγδια. Τὸ τραῖνο σταματᾷ καὶ κατεβαίνομεν. Ἡ Gruyère εἶναι ὁ πρῶτος σταθμὸς τῆς ἐκδρομῆς μας.

Ἐμπρὸς μας ὁ δρόμος, λευκὴ κορδέλα, ξετυλίσσεται κυματιστὰ εἰς τὸν ἀνήφορον. Καὶ μακριάνει μετὰ τὸ περιτριγύρισμα αὐτὸ τοῦ δρόμου ἢ ἀπόστασις, ἐλαττώνεται ὅμως ὁ κόπος τοῦ ἀνηφορικοῦ ἀνεβάσματος.

Ὅσο πλησιάζομεν, τόσον τὸ θέαμα τῆς παλαιᾶς πόλεως γίνεταί περὶ ἐπιβλητικόν. Τώρα μοιάζει ὅσον παλαιὸ ἀνεκτίμητο βυζαντινὸ κόσμημα, μετὰ μεγαλεῖον ἄλλων χρόνων καὶ ἄλλων ἐποχῶν. Εἰς τοὺς τέσσερας πυργίσκους τοῦ φρουρίου, μετὰ τῆς ἀκκτάστατες καὶ μισορρημασμένες τουφεκίστρης, σκαλώνουν περιπλοκάδες πράσινες καὶ λουλούδια πολυχρώμα πλέκουν στεφάνια εἰς κάποιες παλῆδες ληθμονημένες δόξες. Γύρω εἰς τοὺς ὀλοπράσινο ἀγρούς, δάση σκοτεινὰ παρατάσσονται μακριὰ καὶ φαίνονται ὅσον νὰ κατεβαίνουσαν ἀπὸ τοὺς γύρω λόφους. Μοιάζουν ὅσον συνοδείας ρασοφόρων προσκυνητῶν, ποῦ ἔρχονται πρὸς τὸ φρούριον, ἐνῶ ἢ καμπάνες τῶν χωριῶν ἀντηχοῦν ἀρμονικὰ, καὶ σκορπίζουν ἀπὸ λόφου εἰς λόφον κάποιαν μελαγχολίαν παλαιῶν ληθμονημένων προσευχῶν.

Τὰς μεσαιωνικὰς πόλεις πρέπει νὰ τὰς βλέπῃ κανεὶς ἀπὸ μακριὰ. Ἀπὸ κοντὰ χάνουν πολὺ. Μερικὰ σπιτὰ ἐτοιμόρροπα φαίνονται ὅσον νὰ σκορπίζουν μούχλαν εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸ φρούριον ἀκόμη, κατοικημένον τώρα ὄχι ἀπὸ θωρακοφόρους ἰππότες, ἀλλ' ἀπὸ καλογρηῆς καὶ ἀνάπυρα κωφάλαλα παιδιὰ χάνει κάθε ποίησιν καὶ κάθε μεγαλεῖον.

Εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Παναγίας καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Gruyère μετὰ τὰ Κυριακάτικα τῶν τρέχον βιαστικοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Τύποι ἄσχημοι μᾶλλον καὶ ἐδῶ. Μαγούλα κόκκινα ὅσον κρέας ὠμό, πρόσωπα βαθυλωπά, μύτες σιμέες. Εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐν γένει κάτι παλῆ καὶ ἀκαλαίσθητο. Ἡ πλατεῖα τοῦ χωριοῦ, δρόμος μᾶλλον πλατύς, ποῦ φέρει μετὰ μικρὸν ἀνήφορον εἰς τὸν πύργον καὶ μετὰ μικρὸν παράλληλον κατήφορον εἰς τὸν ναόν. Εἰς τὸ μέσον ἡ βρύση. Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ σπιτὰ ὑψηλὰ μετὰ τρία καὶ τέσσερα πατώματα, παλῆ μετὰ σειρὰν μικρῶν μαγαζιῶν κάτω. Ἐδῶ ἢ ἀγορὰ μετὰ ἀνακατωμένα χαρτοπωλεῖα, μπακαλικά, ἀνθοπωλεῖα καὶ κρεοπωλεῖα. Τὸ ταχυδρομεῖον καὶ τὸ τηλεγραφεῖον ἀντίκρου ὡς καὶ τὸ ἀπαραίτητον Tee-Room ὅλον τῶν Ἑλβετικῶν χωριῶν καὶ μικροπόλεων.

Σύνολον παλῆ καὶ ὄχι ἔμμορφο. Χωρὶς τὸ παραμικρὸν ἔχνος ποιήσεως, χωρὶς τὴν εὐγένειαν

νειαν τῶν περασμένων ἀρχοντικῶν μεγαλείων. Καί ὅμως μὴ γὰρ καὶ μία φαιδρότης ἀπλό-
νεται παντοῦ, εἰς τὰ μαγαζάκια, εἰς τοὺς τοί-
χους, εἰς τὰ παράθυρα, εἰς τὰ παλιὰ μπαλ-
κόνια. Λουλούδια κάθε χρώματος καὶ κάθε πα-
τρίδος, περιπλοκάδες, φυλλώματα, σκεπάζουν
τοὺς σκασμένους ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν τοίχους,
τὰ ξεχαρβαλωμένα ξύλινα παράθυρα, τὰ ξε-
δοντωμένα ἀπὸ τὴν ἡλικίαν μπαλκόνια. Μιὰ
ἀνθησις πλουσία, δυνατή, μὲ χυμὸν ζωῆς ποῦ
δὲν θὰ ἐπερίμενα βέβαια νὰ ἰδῶ εἰς τὴν Ἑλ-
βετίαν. Πουθενὰ ἄλλοῦ τὰ κόκκινα γαρόφαλα
δὲν εἶναι τόσο δυνατὰ καὶ ἔντοια ἄλκιμα ὅσον
ἐδῶ, καὶ πουθενὰ τὰ τριαντάφυλλα δὲν μοιά-
ζουν σὰν ὀρτέσιες μεγάλες, μὲ χρώματα ποῦ
φέρουν ζάλην καὶ μέθην ἀπὸ μακρεια. Τὰ γε-
ράνια, καὶ τὰ πελαργόνια τὰ περὶ κουτὰ, ἀλλὰ
καὶ τὰ πλέον φανταχτικὰ λουλούδια τοῦ κό-
θμου, ὀργιάζουν κυριολεκτικῶς εἰς τὸν τόπον
αὐτόν. Κρέμονται ἀπὸ τὰ κεραμίδια καὶ ἀπὸ
τῆς ταράτσας, σὰν νὰ στεφανώνουν τὰ πα-
λιὰ σπίτια. Σφικτοαγγαλιάζουν μαζὴ μὲ ὀρ-
τέσιες καὶ ἀλτάνες τὰ ὑψηλὰ κωδωνοστάσια
καὶ σκεπάζουν, στόφες βαρεῖες ἀνθόπλεκτες, τὰ
χαλάσματα τῶν ἐρειπωμένων τοίχων καὶ σπι-
τιῶν ποῦ ἐκρήμινεν ὁ χρόνος ἢ ποῦ ἐρήμωσαν
πυρακίες.

Εἶμεθα ἐπτὰ ὀκτὼ κυρίαί, αἱ περισσότεραι
νέα καὶ εὐθυμα κοριτσάκια, ποῦ ἐντὸς μιᾶς
ὥρας ἔχουν ἀναστατώσει τὴν πόλιν. Μὲ τῆς
φωτογραφικῆς τῶν μηχανῆς πέρνουν τὸ φρου-
ριον, τὸν πύργον, τὴν ἐκκλησίαν, τὰ ὠραῖα
στεφάνια τῶν τριγύρω λόφων. Κάμνομεν ἔφο-
δον εἰς τὸ μικρὸ χαρτοπωλεῖον μὲ τὰ εἰκο-
νογραφημένα δελτάρια. Καὶ ἀγοράζομεν καὶ
γράφομεν μέσα ἢ ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζάκι ἐπάνω
εἰς τοὺς ξύλινους πάγκους τοῦ δρόμου. Τὰ δελ-
τάρια ὑπογράφονται ἀπὸ ὕλες, συνωδευμένα
μὲ ἔξυπνα λόγια, μὲ θαυμασμούς, μὲ τρυφερό-
τητες. Μέσα εἰς δέκα λεπτὰ ἐσυγκοινωνήσαμεν
μὲ τὸν κόσμον ὅλον. Εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὸ
Amsterdam, εἰς τὸ Βερολίνον, εἰς τὴν Ρωσ-
σίαν, εἰς τὸ ταπεινὸ Rougemont, εἰς τὰς Ἰν-
δίας θὰ φέρουν τὰ τετράγωνα ζωγραφισμένα
καρτάκια τοὺς ἐνθουσιασμούς καὶ τὰς ἐντυπώ-
σεις μας ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν θαυμαστῶν τυριῶν,
ποῦ δὲν ἐφάνηκαν ὡς τώρα πουθενὰ, οὔτε εἰς
τὰ μακαλάκια ἀκόμη.

Προχωροῦμεν πρὸς τὸ φρούριον. Περνοῦμεν
μίαν μεγάλην στοάν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ κα-
τέβαιναν σιδεροσκεπάστοι οἱ ἱππόται, ἐπάνω εἰς
τὰ χρυσοστόλιστα ἄτια τῶν καὶ εὐρισκόμεθα
μέσα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου. Ἦ θέα τῶν
πέριξ ἀπὸ τὰς ἐπάλλξεις του δὲν περιγράφεται.

Ὅλες σιωποῦμεν, ὕλες μένομεν σὰν μαγνη-
τισμένες, ὕλες αἰσθανόμεθα νὰ ζυπνοῦν μέσα μας
ἄλλων εἰδῶν αἰσθήματα. Ἄν δοκιμάζαμεν νὰ
εἰποῦμεν τίποτε, θὰ τὸ ἐλέγαμεν εἰς στίχους.
Ἵπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν στιγμὲς μοναδικῆς σι-
ωπῆς, ποῦ λέγουν περισσότερα καὶ ἀπὸ ἓνα με-
γάλο καὶ δυνατὸ ποίημα ἀκόμη.

K. PAPPEN

ΤΑ ΤΡΑΙΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΟΙΑ

Ἄκόμα δὲν ξαπόστασαν—λαχανιασμένα
καὶ πάλι ξεκινοῦν τὰ μαῦρα τραίνα.
Ἄκόμα δὲν ἐπλάγιασαν στὴν ἠσυχία
τοῦ λιμανιοῦ—καὶ πάλι ξεκινοῦν τὰ πλοῖα!
Μάταια παρακαλέσαμε τῆς ὥρας
τοῦ χωρισμοῦ νὰ μὴν ἐρθοῦν ποτέ.
Πάντα βαρεῖα καὶ ἀτάραχα σημαίνουν
ἀπάνω στῆς ἀνήμπορες καρδιές.
Καὶ μέσα στὴ βοήν ὁποῦ ταράζει
ταράζει τὰ λιμάνια, τοὺς σταθμούς
πάντα ἡ ψυχὴ μου κρυφοβλέπει, κρυφακούει
[τοὺς χωρισμούς].

Τὰ χέρια τὰ κερένια ποῦ κρατοῦνε
τὴν πολυαγαπημένη κεφαλὴ
πολὺ κοντὰ στὸ στήθος—τὸ μεγάλο
ποῦ θὰ τελειώσῃ, ἀλλοίμονο, φίλι.
Τὰ χέρια τὰ κερένια ποῦ γυρίζουν
στὴν κόμη, στὸ λαιμό, καὶ ὅλο ἀκουμποῦν
ν' ἀφήσουνε τὸ χεῖδι τῶν γιὰ χρόνια—καὶ τὰ
[χεῖλα

ὁποῦ παλεύουν τρέμονται σὰ φύλλα
τὸν καῦμό ποῦ δὲ λέγεται νὰ ποῦν.
Καὶ τὴν παραγγελιὰ τὴν τελευταία
ποῦ δὲν ἀκούστηκε—γιατὶ τὸ πλοῖο κινᾶ—
καὶ μὲ τὸ γέροντα γονιὸ ξαναγυρνᾶ στὴν
[προκουμαία].

Καὶ τ' ἄσπρα μαντηλάκια, περιστέρια
δεμένα, ποῦ ἀνεμίσανε στὰ χέρια
καὶ ὅπου σὲ λίγο δὲ σαλεύουν πιά
τ' ἦπιαν τὸ δάκρυ τῶν ματιῶν καὶ εἶνε βαρεῖα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Τὸ ἀπήγγειλεν ὁ ποιητὴς καὶ μεγάλος πεζογράφος
μας τὴν 8ην Μαρτίου 1914 εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἑ-
φημ. τῶν Κυριῶν» κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἐπετηρίδος
τῆς.

ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

— Λοιπὸν δὲν θέλεις;

— Ὁχι!

Ἐξω βιαστικὰ περνοῦσαν ἀμέριμνοι γιὰ τὸν
μεγάλον λόγο, ποῦ ἐρρίφθηκε ...Ὀλοκόκκινος, σὰν ματωμένος, ἀπὸ τὸν ἥλιο
ποῦ ἔδυνε, ἔσκυψε τὸ κεφάλι του.Τὰ χέρια του ἔπαιζαν ἀσυναίσθητα μὲ τὰ
μικρὰ λουλουδάκια, ποῦ ξέφευγαν ἀπὸ τὸ χρυ-
σταλλένιον βάζο.Τὸ βλέμμα τῆς—ἡ πρὸ εὐγλωττη σιωπῆ κα-
τόπιν ἀπ' τὸν μεγάλο λόγο ποῦ ἐπρόφερε—
πλανήθηκε τριγύρω τῆς καὶ ἔπειτα στηλώθηκε
στὸ γαλανὸ κομμάτι τούρανου ποῦ ἦταν ψηλά,
πολὺ ψηλά ...

Τάξελεπεν ὕλα, χωρὶς νὰ κυττάζῃ τίποτε...

Στὸ τέλος γύρισε καὶ ἐστήριξε τὰ μάτια τῆς
μεσ' τὰ δικά του.Καθένας εἶχε λησμονήσει ἐκεῖνο ποῦ γιὰ μὴν
στιγμὴ τοῦχε ξεσχήσει τὴν καρδιά.Ἐφαίνοντο σὰν νὰ μὴν εἶχαν νοιώσει αὐτὰ
τὰ ἴδια λόγια τῶν.Ἐκνάδωκαν τὰ χέρια, ὅπως στῆς ὄμορφες
παλιῆς ἡμέρας.Μὰ ἦταν ὑγρά, βρεγμένα ἴσως ἀπὸ κάποιον
κρυφὸ δάκρυ ...Σὰν ἔμεινε μόνη τῆς κατάλαβε τὴν ἐρημιά
τριγύρω τῆς.Ἐγυρε σὰν τὸ λουλούδι ποῦ τὸ ἐλύγισεν ὁ
ἄσπλαγγος βορριάς.

Κι' ἔκλαψε.

Ἐνα μεγάλο σύννεφο ἐφαίνεται' ἀπλωμένο
στὸν γαλάζιον οὐρανό, καὶ ἓνα τόσο δὲ μικρὸ
λουλούδι ἔβλεπε μόνον ἀνιμισμένο στὸ μεγάλο
περιβόλι ...Ἐκύτταξε μὲ ὑψηλὰ τὸ μέτωπο τὸ σύννεφο,
ποῦ γλήγορα περνοῦσε καὶ ἐδιάβασε μέσα στὴ
διάφανη ἀγγάδα του.— «Μ' ἀφίνεις νὰ περνῶ. Μὰ χίλιες φορές
τὰ μάτια σου θὰ ξαναγύρῃς στὰ ψηλά, ζητῶν-
τάς με.
Θᾶμαι μακρὰ καὶ ἡ φωνὴ σου εἶν' ἀδύνατη.
Γύρω μου εἶναι τὸ ἄπειρο. Ἐνα κομμάτι ἀπ'
αὐτὸ εἶμαι καὶ ἐγώ.

Μὰ σὺ δὲν θέλησες νὰ μὲ γνωρίσης.

Ὀνειρεύεσαι! Δὲν ξέρεις πῶς σ' αὐτὸ τὸ
ὄνειρο φωλιάζει τὸ μεγάλο τέλος τῆς ἀδύνα-
της ἐλπίδας σου.
Θὰ γελάσω, ὅταν σὲ ἰδῶ νὰ πρωτονοιώσης
μεσ' τὸν πόνο τῆς μεγάλης ἀλήθειας, ποῦ ἐπερι-
φρόνησες.
Σύντριψε τὸ λουλούδι ποῦ εἶναι τὸ παιγνι-
δάκι ἐνὸς παιδιοῦ...»Σὰν νᾶπνευσε κάποιος προφητικὸς βορριάς,
δύο τρία φύλλα σκορπίστηκαν μπροστὰ τῆς
ἀπὸ τὰ λουλούδια τοῦ χρυσταλλένιου βάζου.
Πλημμύρισε ἡ ματιά τῆς ἀπὸ θέλησι καὶ
μὴν λύπη ἀπέραντη ἐβάρυνε στὸ μέτωπό τῆς
τὸ ὑπερήφανο.
«Ὁχι! τὰ λουλούδια δὲν θὰ συντρίψω μόν-
νη μου.

Ἄς τ' ἀποφυλλίσῃ τὸ βαρὺ μέλλον.

Ἦ φλόγα ποῦ μοῦ καίει τὸ μυαλό, θὰ
σβύσῃ χωρὶς νὰ εἰσδύσῃ μεσ' στὸ στήθος μου».

Εἶπε καὶ ἐκύτταξε προκλητικὰ τὰστέρια.

Ἐξηκολούθησε στὸ ἄπειρο διάστημα τὸ
σύννεφο ν' ἀργοκινιέται.
Καὶ δύο μεγάλα μάτια θολωμένα ἀπὸ τὰ
δάκρυα ὑψώθηκαν στὸ διάβα του.
— «Σὺ, σύννεφο τῆς εὐτυχίας, ποῦ ὠνει-
ρεύθηκα μέσ' στὴν τρελλὴ καρδιά μου, πνίξε
μου τὸν παλμό τοῦ φλογισμένου αἵματος!
Φέρε με νὰ ξαποστάσω στὸ σκοτάδι, ποῦ
βασιλεύει μόνον ἡ Ἀνάμνησις.
Πολέμησα προσμένοντας μὴν μοῦσα γιὰ νὰ
νοιώσῃ τὲς μυστικῆς ἐλπίδες.
Μὰ δὲν ἐξύπνησε ἀπὸ τὸν ὕπνο ποῦ μὴν
θηρσκειὰ ἐδημιούργησε.
Ἦμουν φιλόδοξος γιὰ τὴν ἀγάπη μου καὶ
κάθε μέρα ἐστήλωνα ψηλότερα τὸν θρόνο τῆς.

Μὰ σήμερα ἡ θέλησις συντρίφθηκε.

Ἐστεῖρεψε ἡ μεγάλη ἡ πηγὴ...»

— «Τί ἀνόητος ποῦ εἶσαι! Ἄφησε ν' ἀκο-
λουθῆσω τὸν μεγάλο δρόμον μου. Εὐγνωμοσύνη
θὰ μοῦ ὀφείλῃς γιὰ τὸ γοργό μου πέταμα.

Κύτταξε στὴ γῆ βαθεῖα.

Ἀνέλπιστα θὰ βρῆς ἐκεῖνο ποῦ ζητεῖς ἀπὸ
ψηλά.

Γύρω σου εἶναι λουλούδια.

Γέμισε τὸ μάτι σου ἀπ' τῆς ἀχτιδῆς τους.

Εἶσαι τυφλὸς ἀφ' οὗ δὲν σὲ ἐλκύει τὸ δια-
μάντι ποῦ λάμπει ἀνάμεσα στὸ φέμμα.
Μὴν ἀρνηθῆς νὰ τὸ κρατήσης μὴν στιγμὴ
στὰ χέρια σου.
Θὰ νοιώσης ἓνα σύννεφο παντοτεινῆς χαρᾶς
καὶ πάντα νέας...

Αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ.

Ἦ εὐτυχία εἶναι ἄδεια λέξις.

Κάτι ψηλά κυπαρίσσις—τοῦ Ἰδανικοῦ—
ἀργοκινήθηκαν θλιμμένα.
Καὶ κάποιον μάτια, φλογισμένα ἀπ' τὴ φω-
τιὰ τῆς ζωῆς, ἐκύτταξαν προκλητικὰ τὰ εὐλύ-
γιστα λουλούδια...

ΜΥΡΣΙΝΗ

Τὰ Καλάβρυτα

(Ἀπὸ τὴν Καλαβρυτινὴν Ἐπετηρίδα τοῦ γυμνασιάρχου κ. Γ. Παπανδρέου)

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

Ἄσπασία καὶ μαθηταί.

Ἄσπασία. Λοιπὸν ποίας ᾠδᾶς τοῦ Πινδάρου ἀπεστηθήσατε, παιδιὰ μου, καὶ ποῖαι εἶναι αἱ ἐντυπώσεις σας;

Μελπομένη. Ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη ὅταν μεθυσμένη. Πρώτην φορὰν μοῦ συμβαίνει νὰ μεθῶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, ἀπὸ θαυμασμὸν, ἀπὸ ὠραίους στίχους. Ἀλλὰ καὶ πρώτην φορὰν ἀνέγνωσα στίχους τόσο φωταβόλους καὶ μὲ τὴν πρῶτον πρῶτον μεγαλοπρεπεῖς, ὅπως τοὺς Πινδαρικούς.

Κλειώ. Ποῖος εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἡ ποίησις του ὁμοιάζει μὲ τοῦ Σιμωνίδου.

Μυρτώ. Κανείς. Ἀπλῶς ὁ Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι ὁ Σιμωνίδης ὑπῆρξε διδάσκαλος τοῦ Πινδάρου καθὼς καὶ ἡ Κόρινθα, ἡ ὁποία καὶ τὸν ἐνίκησε πέντε φορὰς εἰς ποιητικούς διαγωνισμούς.

Μελπομένη. Δὲν εἰξεύρω πόσες φορὰς τὸν ἐνίκησεν ἡ Κόρινθα. Εἰξεύρω μόνον ὅτι ὁ Πίνδαρος εἶναι θαυμάσιος, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ συγκριθῇ μὲ κανένα ἄλλον λυρικόν, ὅτι εἶναι θεῖος, ἕξοχος, μοναδικός. Καὶ ὁ ρυθμὸς του καὶ

αἱ λέξεις του καὶ ἡ φόρμα τῶν στίχων του εἶναι ὅ,τι ὑπάρχει καὶ ἐκφραστικώτερον, τολμηρότερον, πλέον ὠραῖον πλέον ὑπερήφανον καὶ ἐκλεκτικόν. Θαυμάζω τὸν Ὀμηρον καὶ θαυμάζω τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλον. Ἀλλ' ἂν καὶ δὲν συγκρίνεται οὔτε ἡ τραγικὴ ποίησις τῶν τελευταίων, οὔτε τὸ θαυμάσιον ἔπος τοῦ Ὀμήρου μὲ τὴν λυρικὴν ποίησιν τοῦ Πινδάρου, ὅμως αὐτὴ μὲ ἔχει γοητεύσει, μαγεύσει...

Ἄσπασία. Μὴ συγκρίνετε ποτέ, παιδιὰ μου, πράγματα ἀνόμοια. Ὁ Ὀμηρος εἶναι Ὀμηρος καὶ ὁ Πίνδαρος Πίνδαρος. Ἡ στιγμή ὅπου ἔγραψεν ὁ Πίνδαρος εἶναι πολὺ διαφορετικὴ καὶ αἱ περιστάσεις καὶ αἱ συνθήκαι τῆς ζωῆς του ἐντελῶς διάφοροι. Ἐξηγῶ τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς Μελπομένης. Ὁ Πίνδαρος εἶναι μοναδικός εἰς νέας λέξεις τόσο ἐκφραστικὰς, τόσο ὀλίγον συνειθισμέναις, τόσο θαυμασίας εἰς εἰκόνας μεγαλοπρεπεῖς, ὥστε νὰ κάμνουν μεγάλην ἐντύπωσιν. Ἡ ποίησις του ἀνταποκρίνεται εἰς ἀντίληψιν ζωῆς πνευματικῆς, ἐντελῶς διάφορον καὶ τῆς ἐποχῆς μας τῶν μεγάλων

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΒΙΚΤΟΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
(ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἰωβηλαίου τῆς Ἰταλικῆς Ἐνώσεως)

λων τραγωδῶν, καὶ τῆς πρὸ αὐτοῦ τῶν μεγάλων ἐπῶν. Ὁ ρυθμὸς τοῦ μάλλον δωρικός ἔχει μέσα τοῦ ὕλον τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀριστοκρατικοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς του.

Εἶναι ὁ μεγάλος δημιουργὸς νέων λέξεων. ὁ μοναδικὸς συνθέτης παλαιῶν, καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς παλαιότερους καὶ νεωτέρους ἔκαμεν ὄχι χρῆσιν, ἀλλὰ ὠραίαν καὶ ἀρμονικὴν κατάχρησιν ἐπιθέτων πολυσυνθέντων. Κατάρθωσε μὲ τὸν νέον αὐτὸν καὶ τολμηρὸν καὶ αὐθαίρετον ἴσως τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον διεργάσθη τὴν ποιητικὴν γλῶσσαν, νὰ κεντρῶνῃ εἰς μίαν λέξιν, εἰς ἓνα ἐπίθετον τὸ φῶς, τὴν δύναμιν, τὴν ὠραιότητα πολλῶν ἐννοιῶν καὶ πολλῶν ιδιοτήτων. Δι' αὐτὸ ἡ ποίησις του σύντομος καὶ νευρική ἔχει κἄτι ἀπὸ τὸ σπινθηροβόλημα τῆς ἀστραπῆς, ἀπὸ τὸν ἦχον τοῦ κερανοῦ, ἀπὸ τὰς ἀνατολάς καὶ δύσεις τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου.

Ἡρώ. Τί ὠραία ποῦ ζωγραφίζεις τὸ ἔργον τοῦ Πινδάρου, Ἀσπασία. Καὶ πόσον χαίρομαι ὅπου δὲν ἀνέγνωσα ἀκόμη οὔτε ἓνα στίχον του. Νομίζω ὅτι τώρα πραγματικῶς θὰ τὸν ἀπολαύσω, ὅστερα ἀπὸ τὴν ὠραίαν εἰσήγησίν σου, ἀπὸ τὸ ὠραῖον φῶς ὅπου ρίπτεις εἰς τὸ ποιητικὸν ἔργον του.

Μελπομένη. Ἡ Ἡρώ ὀμιλεῖ σοφώτατα. Ποτέ μου δὲν ἀπήλασα ποιητὴν, καὶ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους μας ἀκόμη, ὅσον ἔπειτα ἀπὸ μίαν εἰσήγησιν καὶ μελέτην τοῦ ἔργου του εἶτε ἀπὸ τὴν Ἀσπασίαν, ἡ ὁποία ἔχει μέσα της τὴν ποιητικὴν ἀντίληψιν ὅλων τῶν ἐποχῶν, εἶτε ἀπὸ τὸν Σοφοκλέα καὶ τοὺς ἐδῶ φίλους καὶ διδασκάλους μας.

Ἀσπασία. Χαίρομαι νὰ σὰς ἀκούω, παιδιά μου. Βεβαίως κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ κρίνῃ ἓνα ποιητὴν, χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ εἶναι ποιητὴς ὑπὸ τὴν τελειότεραν ἐννοιαν τῆς λέξεως, καὶ χωρὶς νὰ μελετήσῃ βαθύτατα τὸ ποιητικὸν ἔργον του. Ἐὰν οἱ διάφοροι στιχοπλόκοι, δὲν ἐνόμιζαν ὅτι εἶναι ποιηταὶ καὶ ὅτι τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ ἀναμετροῦνται μὲ τοὺς πραγματικοὺς ποιητάς, δὲν θὰ εἴχαμεν εἰς κάθε ποιητικὴν περίοδον τὴν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῶν ἀληθῶς μεγάλων.

Μελπομένη. Νομίζω ὅτι ἡ ἀντίδρασις δὲν βλάπτει. Γεννᾷ τὸ ἐνδιαφέρον, προκαλεῖ τὴν συζήτησιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προκύπτει ἡ ἀλήθεια καὶ ξεκαθαρίζεται ἡ φυσιογνωμία τῶν μεγάλων ποιητῶν.

Ἀσπασία. Οἱ ὁποῖοι ὅμως εἰς τὸ μεταξὺ ἀπογοητεύονται, λυποῦνται, καταπικραίνονται. Ἴδετε τὸν Εὐριπίδην πόσον ἄγρια τοῦ ἐπιτίθενται.

Κλειώ. Εἶσαι πολὺ ἀνεξίκακος, Ἀσπασία, νὰ ὑπερασπίζεσαι τὸν μισογύνην αὐτόν.

Ἀσπασία. Δὲν εἰςέυρω, ἴσως μάλιστα ἀμφιβάλλω ἂν εἶναι μισογύνης ἢ ὄχι, καὶ ἀδιαφορῶ ἂν εἶναι προσωπικὸς μου ἔχθρος. Οἱ λογικοὶ καὶ ἐντιμοὶ ἄνθρωποι δὲν κρίνουν τοὺς ποιητάς σύμφωνα μὲ τὰς προσωπικὰς συμπαθείας καὶ φιλίας, οὔτε σύμφωνα μὲ τὰ ἀτομικὰ τῶν συμφέροντα. Τοὺς κρίνουν σύμφωνα μὲ τὴν πεποίθησιν ποῦ σχηματίζουν περὶ τῆς ποιητικῆς ἀξίας τῶν.

Μελπομένη. Ἀλλὰ ὁ Εὐριπίδης δὲν κατηγορεῖται ὡς κακὸς ποιητὴς, ἀλλὰ ὡς εἰσηγητὴς νέων θρησκευτικῶν ἰδεῶν εἰς τὰς τραγωδίας του.

Ἀσπασία. Οἱ νεωτερισταί, ὅσον μεγαλύτεροι εἶναι εἰς τὰς ποιητικὰς συλλήψεις τῶν καὶ εἰς τὰς φιλοσοφικὰς ἰδέας τῶν τόσο περισσότερο πολεμοῦνται. Αἱ θεοσοφικαὶ ἀντιλήψεις τοῦ Εὐριπίδου θέτουν τοὺς θεοὺς ὑψηλότερα τῆς κοινῆς ἀντιλήψεως τῶν ἀνθρώπων... Ἡ Ὁρέστειά του...

Ἡρώ. Μὰ γιατί φεύγετε ἀπὸ τὸ θέμα. Σήμερον πρόκειται διὰ τὸν Πίνδαρον καὶ ὄχι διὰ τὸν Εὐριπίδην.

Ἀσπασία. Ἔχει δίκαιον ἡ Ἡρώ. Τὸ θέμα μας δὲν εἶναι ὁ Εὐριπίδης.

Μελπομένη. Καϋμένη Ἡρώ, μὴν εἶσαι σχολαστικὴ. Δὲν πρόκειται περὶ θεμάτων. Ἀλλὰ περὶ ποιητῶν.

Ἀσπασία. Ὁ Πίνδαρος ὑπῆρξεν ὅπως δῆποτε εὐτυχὴς ποιητὴς. Φαίνεται ὅτι ἡ ἰδιοφυΐα του ἀνεφάνη ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ παράδοσις πολὺ περιέργος περὶ αὐτοῦ.

Ἡρώ. Εἰπέ μας τὴν, Ἀσπασία. Τρελλαίνομαι διὰ τὰς παραδόσεις.

Ἀσπασία. Λοιπὸν: Ὅταν ὁ Πίνδαρος ἦτο μικρὸ παιδάκι ἀκόμη πλῆθος ἀπὸ μέλισσες ἔτρεξαν ἓνα πρῶτ' εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἐκοιμήτο καὶ ἄφισαν τὸ μέλι τῶν ἐπάνω εἰς τὸ στόμα του. Τοῦτο ἐξηγήθη ὅτι οἱ θεοὶ ἠθέλησαν νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς γονεῖς του ὅτι ὁ Πίνδαρος ἦτο ὁ ἐκλεκτὸς τῶν Μουσῶν.

Μυρτώ. Ἦτο Θεβαῖος ὁ Πίνδαρος;

Ἀσπασία. Πολίτης Θεβαῖος καὶ. ἂν καὶ εἶχε γεννηθῆ εἰς ἓνα μικρὸ χωριὸν, εἰς τὰς Κυνὸς Κεφαλὰς, πλησίον τῶν Θεβῶν. Φαίνεται νὰ ἀνήκεν, ὡς γράφει ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐνδοξὸν οἰογένειαν τῶν Αἰγείδων. Τὸ πρῶτον του γνωστὸν ποίημα ἔγραψε νεώτατος, μῶλις εἴκοσι χρόνων, τὸ 501, ὑμνῶν τὸν δέκατον Πυθικὸν ἀγῶνα. Ἄλλως τε ἔγραψε ἀναρίθμητα ἄσματα καὶ ἐπαίνους τῶν διαφόρων ἀγωνιστῶν. Ἴσως

Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰταλίας Ἑλένη

περισσότερας ἀπὸ ἑκατὸν ὠδὰς ἔχει γράψῃ διὰ τοὺς νικητὰς τῶν Ὀλυμπιακῶν, τῶν Ἰσθμικῶν, τῶν Πυθικῶν καὶ τῶν Νεμεακῶν ἀγῶνων.

Μυρτώ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι εἶχεν ἀντίληψιν τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου διαφορετικὴν ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του;

Ἀσπασία. Ἀνωτέραν θέλεις νὰ εἰπῆς. Διότι δὲν παρεδέχετο ὅτι οἱ θεοὶ ὡς ὄντα ἀνώτερα ἔμπορευσαν νὰ ἔχουν τὰς ἰδίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀδυναμίας, τὰς ὁποίας τοὺς ἀποδίδει ἡ

παράδοσις. Αἴφνης, εἰς τὴν παράδοσιν ἡ ὁποία φέρει τὸν Ἡρακλέα νικητὴν τριῶν θεῶν, ὁ Πίνδαρος ἀπαντᾷ:

«Διῶξε, ὦ στόμα μου, μακρεῖά, λόγια παρόμοια!
«Κακὴ εἶν' ἡ γνῶσις ποῦ τοὺς θεοὺς νὰ βλασφημοῦμεν, [λέγει

«καὶ εἶναι τρέλλα τὸ καύχημα χωρὶς σκοπὸν.
•Μακρεῖά τ' ἀνόητα μωρολογήματα.
•Μακρεῖά καὶ οἱ μάχες καὶ οἱ πόλεμοι ἀπὸ τοὺς [ἀθανάτους.

Ἡ ἰδέα ποῦ ἔχει διὰ τοὺς θεοὺς ἐν γένει εἶ-

ναι αὐτὴ περίπου, τὴν ὁποίαν ἔχει σήμερον καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὅλοι οἱ σοφοὶ μας. Τὴν μεγάλην πίστιν εἰς τὴν παντογνωσίαν τῶν θεῶν διατυπώνει εἰς δύο τρεῖς στίχους τοῦ εἰς τὸν διάλογον τοῦ Κενταύρου Χείρωνος μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος περὶ τῆς νόμφης Κυρήνης:

Καὶ λέγει ὁ Χείρων πρὸς τὸν θεόν:

«Σέσένα ποῦ εἰς τίποτα νὰ πλανηθῆς δὲν γίνεται,
«Μᾶλλον γι' ἀστεῖα μοῦ μιλάς ὅσα μοῦ λές.
«Κι' μ' ἐρωτᾷς τῆς κόρης τούτης τῆ γενιά, ὦ βασιλεῖ:
«Ἐσὺ ποῦ ξέρεις ἀπὸ ποῦ περνοῦν καὶ ποῦ τελειώ-
[νουν ὅλα στὴ ζωῆ.
«Ἐσὺ ποῦ ξέρεις πόσα φύλλα φέρει ἡ ἀνοιξι' στῆ γῆ
«Καὶ πόσα ἴσ'ε ποταμούς καὶ θάλασσες χαδεύουνε τὰ
[κύματα κογχύλια;
«Καὶ ὅλα ὅσα γίνονται κι' ὅσα νὰ γίνουν πρέπει;
Καὶ ἄλλοῦ πάλιν:

Τί εἴμεθα, τί εἴμεθα ὄντα ἐφήμερα ἑμεῖς;
Σκιὰ ἐνὸς ὄνειρου. Ποῦ ἀποκτᾷ γλυκεῖα ζωῆ
Καὶ γίνεται ὅλο λάμψη φωτεινῆ, ὅσ' οἱ θεοὶ
τὸ χᾶδι μιᾶς ἀκτίνας μᾶς χρύσιον. . . .

Ναυτικῆ ἢ Φιλόχατος

ΤΟ ΙΩΒΙΔΑΙΟΝ THE ITALIAS

«Γενναῖε ἐπαναστάτα τοῦ Ἀσπρο-
μόντε, ὑπέροχε τῆς Μεντάνας ἐκ-
δικητῆ, ἔλα, ἀνέβα εἰς τὸ Καπι-
τώλιον διὰ νὰ διηγηθῆς εἰς τὸν Κά-
μιλλον τὰ ἐνδοξα κατορθώματα τοῦ
Παλέρμου καὶ τῆς Ρώμης!»

«Ἔτσι, κατὰ τὸν ποιητὴν, ὠμιλοῦσαν τὰ πνεύματα τῶν Ἰταλῶν, ποῦ εἶχαν στρώσει μετὰ τὰ πτώματά των τῆς Λομβαρδίας τοὺς εὐφωρωτάτους κάμπους καὶ τοῦ Πεδεμοντίου τὰ υπερήφανα βουνὰ καὶ τῶν Ἀπεννίνων τὰς γελαστὰς κλιτύας καὶ κάθε γωνίαν τῆς Ἰταλικῆς γῆς, ποῦ ἐσφάδαζε κάτω ἀπὸ τὴν πτέρναν τυράννων πολυειδῶν. Ἔτσι ἐκαλοῦσαν μέσ' ἀπὸ τὸ σκότος τῆς δουλείας τὸν ἥρωα τῶν ἡρώων, τὸ εὐγενὲς τέκνον τῆς Λιγουρίας. Καὶ ὁ Γαριβάλδης ἤκουσε τὴν ἐπίκλησιν. Ὅχι πολεμιστῆς, ὄχι ἥρωα: ἓνα πανευγενὲς σύμβολον τοῦ ἱερωτάτου τῶν ἀγῶνων, ἡ ἐνσάρκωσις τῆς αἰματωμένης πικρίας τῆς Ἰταλικῆς καρδίας. Ἄλλ' ἡ θλιψὶς τῶν ἀνδρείων μεταβάλλεται εἰς πολεμιστήριον σάλπισμα τυραννοκτόνου ἐξεγέρσεως. Τῆς πικρᾶς ἀπογνώσεως οἱ λυγμοί, ποῦ ἀρμόζουν εἰς στήθη λιποψυχοῦν-

τα, γίνονται δι' αὐτοὺς κλαγγὴ λογγῶν ἀσπραπιδύλων καὶ βροντὴ πυροβόλων, ποῦ συγκλονίζει τὰ θεμέλια τῆς τυραννίδος, καὶ ποδοβολητὸ τῶν ἐφίππων λεγεῶνων τῶν ἐκδικητῶν.

Καὶ ὁ Ἥρωας, ὁδηγῶν τὸν ἐκλεκτὸν Βασιλέα τῆς ἀναγεννηθείσης καὶ ἐνωθείσης Ἰταλίας, ἀνέβη μαζὴ Του εἰς τὸ Καπιτώλιον, καὶ τοῦ Καμίλλου τὸ πνεῦμα ἐνοστάλησε τὴν ζωὴν, ὅταν ἤκουσεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἐρυθροχίτωνος Στρατηγοῦ πῶς ἀνέθαλεν εἰς τὴν στειωθεῖσαν ἀπὸ τὸν λίθων τῆς δουλείας Ἰταλικὴν γῆν ἡ μυρτιὰ καὶ ἡ δάφνη.

Ἐκοιμάτο ἡ Ρώμη ὀλοκλήρους αἰῶνας καὶ τὸν βαρύν τῆς τὸν λήθαργον ἐνανούριζεν ἡ καταθλιπτικὴ ψαλμωδία ποῦ ἐξεκινούσεν ἀπὸ τὸ Βατικανόν. Συρμένη ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Καπιτωλίου ἡ Αἰωνία Ρώμη κατέκειτο ἄτονος καὶ ὠχρά. Ἦσαν κλεισμένα τὰ μάτια τῆς ἀπὸ τὸν ὕπνον τὸν θανατηφόρον τῆς πνευματικῆς δουλείας καὶ ἀπὸ τὴν ἀδύνατον δεξιάν τῆς εἶχε πέσει τὸ ζῆφος τῆς Ἐλευθερίας. Διότι τῆς περιέσφιγγε τοὺς κροτάφους, ποῦ εἶχε λαμπρύνει ἄλλοτε ὁ χρυσοῦς στέφανος τῆς κοιμοκρατορίας, μία τριπλῆ τιάρα, ὁμοία πρὸς πυρωμένον στέμμα σιδηροῦν.

Ὁ Γαριβάλδης τὴν ἐξύπνησεν. Ἐκύλισεν ἀπὸ τὴν ἡγεμονικὴν κεφαλὴν τῆς τὴν τιάραν τῶν Παπῶν, ἡ ὁποία ἐσταμάτησεν εἰς τὴν πτωσίν τῆς μέσα εἰς τὸν στενὸν περίβολον τοῦ Βατικανοῦ. Τῆς ἔβαλεν εἰς τὴν τονωθεῖσαν δεξιάν τὸ ζῆφος τῆς ἡγεμονίας καὶ εἰς τὴν κόμην στέφανον δάφνης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ ἴδιος ποτίσει μετὰ τὸ αἷμα τοῦ ἡρωικοῦ του στήθους. Καὶ εἰς τὴν ἀριστεράν τῆς ἔθεσε τῆς Σαβοΐας τὸ σκῆπτρον, τὸ ὁποῖον ἓνας ἐλεύθερος πλέον λαός, τιμῶν τοὺς ἀγῶνας τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου Οἴκου, διὰ βοῆς ἀνεκήρυξε σύμβολον τῆς Ἰταλικῆς Ἐνότητος.

Ἡ Νίκη ἄπλωσε πλατεῖα τὰ πτερά τῆς καί, αἰωρηθεῖσα εἰς τὸν γαλανὸν τῆς Ρώμης οὐρανόν, ἐσάλπισε τὸν ἐθνεγέρτην παιῖνα τὰς χαρὰς. Καὶ τὸ Ἰταλικὸν Ἔθνος, ἐλεύθερον πλέον ἀπὸ τὰ μισητὰ δεσμά, ὕψωσε τὸ μέτωπον, τὸ ὁποῖον ἐφώτισε μετὰ τὰς πρώτας ἀκτίνες τοῦ ὀρθοῦ ἡλίου τῆς προόδου καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου.

Μία Ἰταλικὴ εορτὴ εἶνε καὶ εορτὴ τῆς Ἐλλάδος. Οἱ αἰῶνες τοῦ σκότους, ποῦ ἐπέρασεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν Ρώμην καὶ τὰς Ἀθήνας, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ θραύσουν τὴν ἀδαμάντινην ἄλυσιν τῆς ἀδελφότητος, διότι τὴν ἐπλασεν ἡ Ἐλευθερία ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ πνευματικοῦ φωτός ποῦ ἀνέβλυσε ἀπὸ τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας.

Διὰ τοῦτο σήμερον εἰς κάθε στῆθος Ἑλληνικὸν ἀντηγεῖ γνώριμος ὁ παῖαν τοῦ ἐνδοξοῦ Ἰταλικοῦ Ἰωβιδαίου καὶ ἡ ἀδελφικὴ ἀνάμνησις τοῦ ἐρυθροῦ χιτῶνος, ποῦ ἐκυμάτισεν εἰς τὰς Θεσσαλικὰς πεδιάδας, φλογίζει κάθε Ἑλληνικὴν καρδίαν εἰς ἐνθουσιασμὸν χαρᾶς διὰ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἰταλικῆς Ἐνότητος. Μία τρισέβδοξος μορφὴ λάμπει ἐπάνω εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, στρέφουσα βλέμματα ἀγάπης πρὸς τὸ Καπιτώλιον.

Εἶνε αἱ Ἀθηναί, χαιρετίζουσαι τὴν δοξασιμένην τῶν Ἀδελφῶν.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ἀπὸ τῆς εικοστῆς Αὐγούστου τοῦ 1860 ὁ Γαριβάλδης μετὰ τοὺς ἑπτὰ στρατηγοὺς του καὶ τοὺς χιλίους ἐνδοξοὺς στρατιώτας του εἶχε διαπεραιωθῆ ἀπὸ τῆς Σικελίας εἰς τὴν Καλαβρίαν καὶ ἐβάδιζε πρὸς τὸ Ρήγιον ὑπὸ βροχὴν σφαιρῶν, μετὰ τὰς ὁποίας τὸν ὑπεδέχοντο τὰ Βουρβωνικὰ στρατεύματα. Ὁ ἵππος του πίπτει νεκρὸς καὶ ὁ Γαριβάλδης πτερυγίζει ἐπὶ ἐνὸς ἄλλου, ὅτε μία σφαῖρα τοῦ θραύει τὸν βραχίονα. Αἰμόφυρτος κρατεῖ μετὰ τὸν πληγωμένον βραχίονα τὰ ἴνια τοῦ ἵππου του, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ἄλλον διευθύνει διὰ τοῦ ρεβόλβερ σφαίρας κατὰ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν ἐχθρῶν. Διατάσσει, φωνάζει, καλεῖ τοὺς στρατιώτας του νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καί, μετὰ δεκάωρον τρομερὰν μάχην εἰσέρχεται τὴν νύκτα εἰς τὸ Ρήγιον, τοῦ ὁποῖου τὸ φρούριον εὐρίσκει ἡ χαρκαυγὴ στολισμένον μετὰ τοὺς ἐρυθροὺς χιτῶνας τῶν Γαριβαλδινῶν. Τέσσαρες μῆνες εἶχον περάσει ἀφ' ἧς ὁ Γαριβάλδης ἔφυγε μετὰ τῶν χιλίων του ἀπὸ τοῦ λιμένος τῆς Γενούης ἐπὶ δύο φορτηγῶν πλοίων, καὶ πεντήκοντα τρεῖς ἡμέραι διέπλευσαν ἄνευ οὐδεμιᾶς διακοπῆς τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἀφ' ἧς ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς Καλαβρίας, μέχρι τῆς ἡμέρας (7 Σεπτεμβρίου 1860), καθ' ἣν ὁ Μέγας Στρατηγὸς εἰσῆρχετο εἰς τὴν Νεάπολιν ὡς Δικτάτωρ, ἐν ὀνόματι τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ὑμνούμενος καὶ ζητωκραυγαζόμενος ὑπὸ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου λαοῦ.

Ὁ Καβούρ, ὁ ὁποῖος τίς οἶδε μετὰ ποίους καὶ πόσους παλμοὺς ἀγαλλιάσεως παρηκολούθει τὴν νικηφόρον πορείαν τῶν Γαριβαλδινῶν, δὲν ἐνόει ν' ἀφήσῃ ἔδαφος εἰς τὴν ἐπαναστάσιν τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ ἐπανάστασις ἐκυριάρχει ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουήλ.

Ἐνα μῆνα πρὶν ἢ ὁ Γαριβάλδης εἰσέλθῃ εἰς τὴν Νεάπολιν, ὁ Βασιλεὺς ἐτίθετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ του, μέρος τοῦ ὁποῖου κατήρ-

Ἡ Δις Ρόγκοτα

ἡ πρώτη κυρία βουλευτῆς τῆς Νορβηγίας

χετο ἤδη πρὸς τὴν Ἀγκῶνα καὶ ἐξεδίωκε τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας τοῦ Πάπα.

Ὁ Καβούρ ἄφινε πλέον τὴν προσωπίδα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐκ διπλωματικῶν λόγων ἐκρύπτετο ἐπὶ ἔτος σχεδὸν καὶ ὑπέσχετο εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τάξιν εἰς τὸ μέγρι τοῦδε Βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Γαριβάλδην νὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν Ρώμην.

Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ Καβούρ ἐθεωρεῖτο ὡς πρόκλησις τῆς Ἰταλίας πρὸς τὰς Δυνάμεις, καὶ ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἤρχισαν νὰ διακόπτωσι τὰς σχέσεις των πρὸς τὸ μικροσκοπικὸν ἀκόμη Πεδεμόντιον. Ὁ Ναπολέων, οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ρωσίας, ὁ Βασιλεὺς τῆς Πρωσίας ἀνεκάλεσαν τοὺς ἐν Τουρίνῃ Πρέσβεις των καί, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων ἄλλων μικροτέρων Κρατῶν, δὲν ἔμενον πλέον εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ παρὰ μόνον οἱ πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Σουηδίας.

Ὁ κόμης τοῦ Καβούρ προσπεινήθη τὸν τεθλιμμένον διὰ τὴν στάσιν ταύτην τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ ἰδιαιτέρως ἔτασσε προθεσμίαν εἰς τὸν στρατηγὸν Φάντι, ὅπως ξεκαθαρίσῃ τὴν πρὸς τὴν Νεάπολιν ὁδὸν ἀπὸ τὰ Παπικὰ καὶ Γαλλικὰ στρατεύματα. Ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ἐξεκίνησε τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν του καὶ ἐβαίνει πρὸς τὰς νέας κτήσεις του, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τῶν στρατευμάτων του. Τὴν

27ην τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ Βασιλεὺς συνηγάτο μετὰ τοῦ Γαριβάλδη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ἀβρουζίων, ὅπου ὁ Μέγας Στρατηγός, τείνων τὸ πρῶτον φιλικὴν χεῖρα πρὸς τὸν Μονάρχη του, προσεφώνει αὐτὸν μετὰ τὰς λέξεις: «Χαῖρε, Βασιλεῦ τῆς Ἰταλίας!»

Πόσας ἀπωλείας δὲν ἔσχον τὰ Ἰταλικά στρατεύματα, μετὰ πόσας πικρίας δὲν ἐποτίσθη ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ καὶ πόσας φορὰς δὲν ἐκινδύνευσε ὁ Καβούρ νὰ ἴδῃ δικλυόμενα ἔλα τὰ μεγαλοεργὰ σχέδιά του ἐπὶ τέσσαρας ἔ-λους μῆνας λόγῳ τῆς ἐπιμονῆς, τὴν ὁποίαν ἐδείκνυεν ὁ Ναπολέων ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως ἑλῶν τῶν Παπικῶν κτήσεων!

Ἐπὶ τέλους τὴν 15 Φεβρουαρίου 1861 ὁ Γαλλικὸς στόλος ἄφινε τὰ Ἰταλικά ὑδατα, ἐξήρχοντο δὲ καὶ οἱ τελευταῖοι στρατιῶται τῶν Βουρβόνων ἀπὸ τὰς ὀλίγας πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐναπέμενον.

Τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε καταστρώσει ἕνας τῶν ἀπογόνων τοῦ ἐνδόξου Οἴκου τῆς Σαβοΐας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ μεγαλοεργοῦ του Συμβούλου καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ὁποίου πρόδρομος ὑπῆρξεν ὁ Γαριβάλδης, εἶχεν ἤδη λάβει σάρκα καὶ δὲν ὑπελείπετο εἰμὴ μόνον ἡ τυπικὴ ἐπισημοποίησις του.

Τὴν 18 Φεβρουαρίου 1861 συνήχθητο εἰς τὸ Τουρῖνον ἡ πρώτη Ἰταλικὴ Βουλὴ, ὁ δὲ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ἐκήρυξε τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς δι' ἑνὸς λόγου, ὅστις καταλέγεται μετὰ τῶν ὠραιότερων ἐξ ἕσων ποτὲ ἠκούσθησαν ἐν Κοινοβουλίᾳ.

Τὴν 14 Μαρτίου ἡ Βουλὴ ἐψήφισε μέσῳ ζητωκραυγῶν τὸ ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου ἀποτελούμενον νομοσχέδιον, ὑπὲρ εἶχεν ὡς ἐξῆς:

«Ὁ Βασιλεὺς Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ὁ Β' ἀναλαμβάνει διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ διὰ τοὺς διαδόχους του τὸν τίτλον τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας.»

Ὁ νόμος ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ὁ ἐπίλογος μιᾶς θαυμασίας ἐποποιίας, ὁμοίας τῆς ὁποίας ἡ Ἱστορία δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ποτὲ.

— Ἡ Ἰταλία ἔγεινεν ἄς κάμωμεν τώρα τοὺς Ἰταλοὺς! ἔγραψεν, ἕνας διάσημος συγγραφεὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Οἱ Ἰταλοί, πανηγυρίζοντες σήμερον τὴν ἐπέτειον ἑνὸς τόσο μεγάλου διὰ τὸ ἔθνος των γεγονότος, ἐτοιμάζονται ταῦτοχρόνως διὰ τῶν Ἐκθέσεων τῆς Ρώμης καὶ τοῦ Τουρῖνου νὰ δείξουν εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον, ὅτι ἐχρησιμοποίησαν τὰ πενήντα χρόνια τῆς ἐθνικῆς των ἐνότητος συστηματικῶς ἐργαζόμενοι ὅπως

ἀνυψώσωσι τὴν τρίτην Ἰταλίαν ἐκεῖ, ὅπου τὴν ἐφαντάσθησαν ἔλοι ἐκεῖνοι οἱ ἥρωες, οἵτινες ἠγωνίσθησαν ν' ἀποκτήσωσι μίαν καὶ ἠνωμένην Πατρίδα.

Θ. Π. Π

«Ἔστία»

ΠΡΟΤΕΙΝΩ

ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

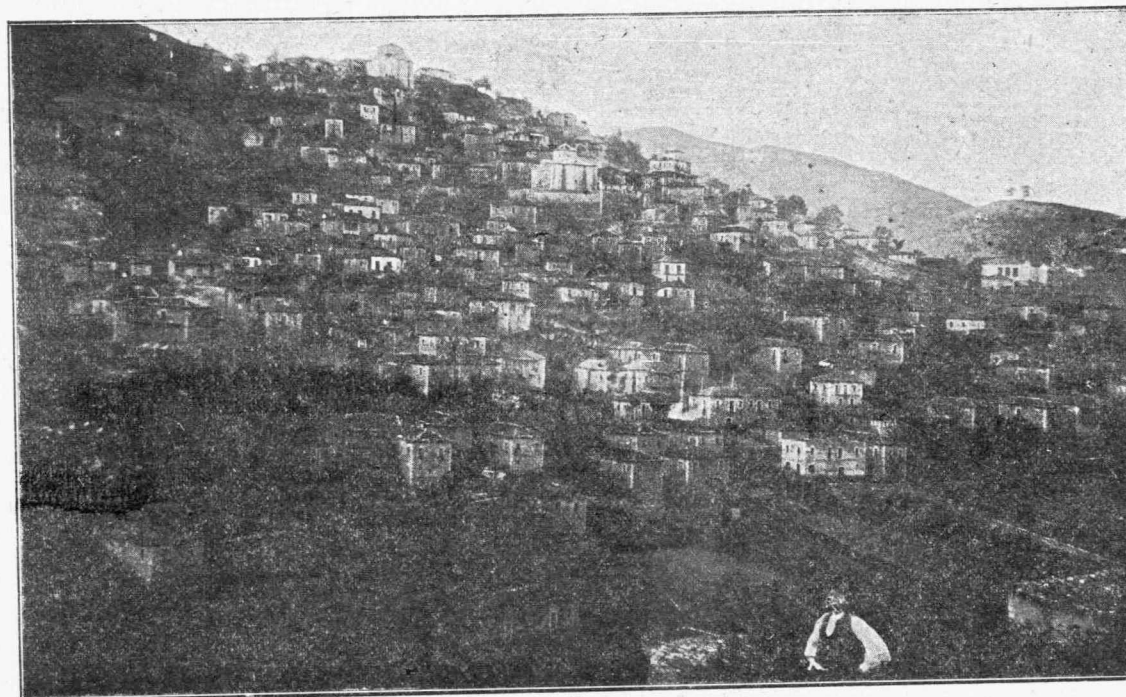
— Δὲν εἶναι φοιτηταὶ αὐτοί, κύριε Πρύτανη, ἐφώνησεν ἕνα νέο παιδί, χωρὶς μουστάκια καὶ γένεικ, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τέσσαρες πέντε φωναὶ ἢ μάλλον γρυλλισμοὶ ἐμούγκριζαν: εἰς τὸ μαγερεῖό! εἰς τὴν κουζίνα!

Ce sont de Vandales, ἐφώνησεν ἕνας Γάλλος ἀνταποκριτὴς μεγάλης Παρισίνης Ἐφημερίδος. γνωστὸς διὰ τὰ φιλελληνικά του αἰσθήματα. Καὶ εἶχαν δίκαιον καὶ εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος. Ὅτι δὲν ἦσαν φοιτηταὶ καὶ Ἕλληνας μάλιστα εἶναι ἀναντίρρητον. Καὶ ὅτι οἱ παρείσακτοι αὐτοί, οἱ ἐντελῶς ξένοι εἰς τὴν φοιτητικὴν νεολαίαν ἦσαν Βάνδαλοι, Ὅττεντότοι καὶ ὅτι ἄλλο θέλει ὁ ξένος κύριος εἶναι ἀληθέστατον.

Καὶ δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἦναι διαφορετικά. Εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν χώραν ὅπου ἤκμασεν ἡ φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πυθαγόρα, τὴν ὁποίαν διήθυσεν αὐτὴ ἡ σύζυγός του Θεανώ, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐδίδασκεν ἡ Δαμῶ καὶ ἡ Περικτιόνη, ὅταν ἀκόμη αἱ γυναῖκες ἐζούσαν εἰς τοὺς γυναικωνίτας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν Ἕλληνας σπουδασταὶ μετὰ τὸσον ταπεινὰ ἐνστικτα.

Ἡ κ. Ἀγγελικὴ Παναγιωτάτου δὲν πρέπει δι' αὐτὸ νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀμφιβολίαν. Οἱ Ἕλληνες σπουδασταὶ ἦσαν προχθὲς γύρω τῆς καὶ τὴν ἐχειροκροτοῦσαν καὶ τὴν ἐπεδοκίμαζαν καὶ τὴν ἐθαύμαζαν διὰ τὸ θάρρος τῆς καὶ διὰ τὰς γνώσεις τῆς. Καὶ ἦσαν παλληκάρια ἀπὸ τὴν Κρήτην, ἕνα κ' ἕνα διαλεκτὰ καὶ ἦσαν Κεφαλλῆνες, ποῦ τὴν θεωροῦν καμάρη καὶ τιμὴν τοῦ τόπου των, καὶ ἦσαν Κερκυραῖοι καὶ Ζακυνθῖοι καὶ Σμυρναῖοι καὶ Μικρασιαῖται καὶ Ἀθηναῖοι, ἀντιπροσωπεύοντες τὴν ἀληθινὴν νεολαίαν τῆς προόδου.

Οἱ γρυλλίζοντες ἦσαν κρυμμένοι ὀπίσω ἀπὸ τὰ πυκνὰ τείχη τῶν ἄλλων, ἀόρατοι, ὅπως

Ἡ Σορέζοβα

(Ἀπὸ τὴν Καλαβρυτίνην Ἐπετηρίδα τοῦ γυμνασιάρχου κ. Γ. Παπανδρέου)

κρύπτονται πάντοτε ἔλοι οἱ ἐχθροὶ τοῦ καλοῦ, ἐκεῖνοι ποῦ ἐκμεταλλεύονται τὰ ὑψηλότερα ἰδανικά διὰ νὰ ἐκθέσουν καὶ νὰ βλάψουν καὶ νὰ στιγματίσουν ἕνα λαὸν εὐγενῆ καὶ μίαν περίοδον προόδου.

Εἰς τὸ 1700 ὅταν ἤκμαζαν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὰ Πανεπιστήμια τῆς Πίζας καὶ τῆς Βολωνίας τρεῖς τέσσαρες καθηγήτριαὶ γυναῖκες ἐδίδαξαν καὶ ἀπεθεώθησαν συγχρόνως ἀπὸ τὴν χρυσὴν νεολαίαν τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἡ Κατερίνα Μαρία Μπάσσα ὄχι μόνον ἀπεθεώθη ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς τῆς φιλοσοφίας, ὡς καθηγήτρια τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀναμνηστικὸν ἐκόπη εἰς τιμὴν τῆς, μετὰ τὴν προτομὴν τῆς εἰς τὸ ἕνα μέρος καὶ μετὰ τὴν προτομὴν τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὸ ἄλλο, μετὰ τὰς λέξεις: *Soli cui fas vidisse Minervam.*

Ἄλλη ἐπίσης σοφὴ ἡ Κλοτίλδη Ἐσμερόνη διωρίσθη τὸ 1798 καθηγήτρια τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλοσοφίας καὶ ἐδίδαξεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τιμωμένη καὶ ἀγαπωμένη.

Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ παραδεχθῶ ὅτι οἱ Ἰταλοὶ φοιτηταὶ τῆς Bologna πρὸ τριῶν ὀλοκλήρων αἰῶνων ἦσαν περισσύτερον

πολιτισμένοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας φοιτητὰς τῆς σήμερον. Διὰ νὰ λείψῃ δὲ τὸ στίγμα αὐτὸ ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον, προτείνω εἰς τὸν κ. Πρύτανην, νὰ θέσῃ εἰς φανερὰν ψηφοφορίαν πρὸς τοὺς φοιτητὰς τὸ ζήτημα τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς κ. Παναγιωτάτου, ὡς ὑφηγητρίας, δικαιουμένης νὰ διδάσκη πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῆς ἱατρικῆς.

Ἐκαστος ἐκ τῶν κ. κ. φοιτητῶν θὰ ὑπογράψῃ μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα του τὸ δελτίον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σημειώσῃ τὸ ναὶ ἢ τὸ ὄχι.

Μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν πραγματικῶς εἴμεθα τόσο ὀπίσω, καὶ ἐὰν οἱ Ἕλληνες φοιτηταὶ εἶναι οἱ ὑπεύθυνοι τῶν προχθεσινῶν σκηνῶν ἢ ὄχι. Θὰ ἐξακριβωθῇ ἀκόμη, πόσοι εἶναι, ὥστε οὔτε αὐτοί, οὔτε αἱ πατρίδες των, νὰ μὴ στερηθοῦν τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν εἶχε φιλοδοξήσει ἄλλοτε ὁ Ἡρόστρατος.

Ἐπιθέτω ὅτι αὐτοὶ οἱ κύριοι φοιτηταὶ θὰ υἱοθετήσουν τὴν ἰδέαν μου καὶ θὰ παρακαλέσουν τὸν κ. Πρύτανην νὰ τὴν θέσῃ εἰς ἐφαρμογήν.

K. PAPPEN

ΟΛΟΓΥΡΑ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ

(*Αναμνήσεις πρὸς φίλον)

Ὅταν ἐπανήλθες μετὰ ἑπτὰ ἔτη εἰς τὴν ὠραίαν τοποθεσίαν τὴν προσφιλή εἰς τὰς ἀναμνήσεις σου, δὲν ἦτο Φεβρουάριος ὁ μὴν καὶ δὲν ὑπῆρχον πλέον ἴτσια νὰ μυρώνωσι τὴν ἀτμοσφαῖραν μὲ τὰς μεθυστικὰς εὐωδίας των. Ἄλλὰ δὲν ἦτο πλέον καὶ ἡ Πολύμνια ἐκεῖ, ἄλλο ἔμψυχον ἴον, ἢ μεθύσκουσα ποτὲ τὴν παιδικὴν φαντασίαν σου μὲ μίον τῆς λευκῆς λινομετάξου ἐσθῆτός της τὸν θροῦν. Δὲν ἐσώζετο πλέον οὔτε ὁ σικυὼν τοῦ ἀγαθοῦ Παρρήση, ὁ ἐπιβάλλον ποτὲ μὲ χλοερὸν πλαίσιον τὴν γαληνῶσαν λίμνην, τὴν ἀντανακλῶσαν εἰς τὰ νερά της τὸ αἶθριον κυανοῦν, οὔτε κἄν ἡ καλύβα τοῦ Λούκου τοῦ Θανασοῦλα, ἢ βρεχομένη ἀπὸ τὸ κύμα παρὰ τὸ στόμιον τῆς λίμνης, ὅπου οὐδεὶς ἄλιεύς ἐτόλμα ἐντὸς βολῆς νὰ πλησιάσῃ, διότι καὶ κοιμωμένου τοῦ Λούκου, ἢ καρβίνα ἠγρύπνει παρὰ τὸ πλευρὸν του, καὶ ἤκουες τότε ἔξαφνα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς κρότον οὐδὲν καλὸν ὑποσχόμενον εἰς τὸν τολμητῆν ὅστις θὰ ἐδοκίμαζε νὰ πλησιάσῃ ποτὲ Ἄν ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ τὰ λεγόμενα, ἢ καρβίνα αὕτη ἦτο τὸ ἀληθὲς ξυπνητήρι τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῆς λίμνης, εἰδοποιούσα αὐτὸν μυστηριωδῶς διὰ κτύπου εἰς τὸν δεξιὸν του ὦμον περὶ τῆς λαθραίας προσεγγίσεως βάρκας τινὸς ἐκ τοῦ λιμένος διὰ νυκτὸς. Διότι οἱ ὄροι τοῦ συμβολαίου ἔλεγαν, ὅτι ὅλα τὰ κεφαλόπουλα καὶ τὰ καβούρια, ὅσα ἐπλησίαζαν εἰς τὴν λίμνην, ἦσαν τῆς λίμνης, ἐνῶ ὅσα ἐτόλμων νὰ ἐξέλθωσιν αὐτῆς, δὲν ἦσαν τοῦ λιμένος. Ἐφηρμόζετο δ' ἐνταῦθα κατὰ πλάτος τὸ ἄξιωμα τὰ ἐμὰ ἐμά, καὶ τὰ σὰ ἐμά.

Ἄλλοτε κατήρχετο ἐκεῖ Βόσκων τὰς ὀλίγας ἀμνάδας καὶ τὰ ἀρνιά του ὁ μπάρμπα Γιωργός, Θεὸς χωρὲς του, ὁ Κοψιδάκης, ὅστις δὲν ἐφείδετο νὰ διηγῆται εἰς πάντας ὅσας ὀπτασίας ἐβλεπεν (ἀγίους, ἀγγέλους, δαίμονας, τὴν κατὰστασιν τῶν ψυχῶν καὶ αὐτὴν τὴν τελευταίαν κρίσιν, ὅλα τὰ ἐβλεπεν ὁ μακαρίτης) καὶ ἀπαξ μάλιστα ἠλήθευσε περιφανῶς, ὅταν ἔπεισε τοὺς πολίτας καὶ «τὸν δήμαρχο μὲ ὅλη τὴ δωδεκάδα», ὅτι ἦτο ἐπάναγκες ν' ἀνακαινώσωσιν ἐκ βάθρων τὸν ναῖσκον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Καὶ προεῖπεν αὐτοῖς ὅτι, ἅμα ἀνέσκαπτον τὰ θεμέλια ὁ Ἅγιος θὰ ἤρχετο βοηθός. Καὶ πράγματι ὡς ἤρχισε ἡ σκαπάνη νὰ ξεκοιλιάζῃ μετὰ δούπου τὴν γῆν καὶ νὰ στομοῦται πλήττουσα λί-

θους καὶ χάλικας, προέκυψαν εἰς τὸ φῶς δίδυμοι τάφοι μετὰ κιτρίνων σκελετῶν, τῖς οἶδεν ἀπὸ ποίου λοιμοῦ κατὰ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐκεῖ θαμμένων, καὶ μεταξύ ἀδελφωμένων κοκκάλων καὶ χώματος, εὐρέθησαν περὶ τὰ ἑκατὸν ἐνετικά φλωρία. Ἄλλοι ἐπίστευσαν τότε τὸ θαῦμα καὶ ἄλλοι ἐξεπλάγησαν διὰ τὴν συμπτωσιν, ἀλλὰ τὸ ὄρατὸν ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι ὁ ναῖσκος εὐπρεπῆς ὅπως οὐν ἐκτίσθη. Εἰς τὸν ναῖσκον ἐκείνου, ὅταν ἦτο ἀκόμη παλαιὸς καὶ στενὸς καὶ μικροῦτσικος, ἐκλείετο τὸ πάλαι, ὅταν ἤθελες νὰ ἐπικαλεσθῆς τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου διὰ τοὺς πρῶιμους πόνους τῆς καρδίας σου. Καὶ δὲν ἠδύνατό τις νὰ σὲ ὀνομάσῃ βέβηλον, καθόσον δὲν ἐζήτεις ἀπὸ τὸν Ἅγιον ἐγκόσμιον εὐτυχίαν, ἀλλὰ παρηγορίαν διὰ τὰς θλίψεις σου. Καὶ σὺ ἔπλεες τότε εἰς ψευδῆ ἀσφάλειαν, πεποιθώς δὲ ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν σὲ ἔβλεπεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ τὸν Ἅγιον· ἀλλ' ὁ νέος ἐκεῖνος ὅστις ἐφύλαγε τότε τὰ πρόβατα τοῦ μπάρμπα-Γιωργού, Θεὸς χωρὲς του, τοῦ Κοψιδάκη, ἂν καὶ δὲν ἦτο προικισμένος μὲ τὸ χάρισμα τῆς προφητείας καὶ τῶν ὀπτασιῶν ὡς ὁ ἀφέντης του, ὅταν σ' ἔβλεπεν ἀντικρὺ ἀπὸ τὸν λόφον κ' ἔκλειες τὴν θύραν ἅμα ἔμβαινες εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον, κατήρχετο γοργὰ γοργὰ ἀπὸ τὸν λόφον μὲ τὰ τσαρουχάκια του, πατῶν εἰς τὴν γῆν τόσο μαλακὰ ὡς νὰ ἦτο ἐλαφρὸς ἀτμὸς διολισθαίνων ἐπὶ τῆς χλόης καὶ συνέχων τὴν ἀναπνοὴν του, ἐπλησίαζε σιγὰ σιγὰ εἰς τὴν μικρὰν, μισοασβετωμένην καὶ λαδωμένην ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν εὐλάβειαν τῶν προσκυνητηριῶν, ὑαλόφρακτον θυρίδα τοῦ ναῖσκου, κ' ἔβλεπε, χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃς, τὰς μετανοίας καὶ τὰς προσευχάς σου καὶ ἤκουε χωρὶς νὰ τὸν ἀκούῃς τοὺς ψιθυρισμούς σου καὶ τοὺς στεναγμούς σου. ὦ! πόσα ἔτη παρήλθον ἔκτοτε!

Ἐχωρίζετο ἡ λίμνη ἀπὸ τῆς θαλάσσης διὰ πλατείας λωρίδος γῆς ἀμμόδους καὶ κισσηρώδους, τῆς ὁποίας μέρος ἦτο τὸ ναυπηγεῖον τῆς πόλεως καὶ μέρος ἦτο ὁ σικυὼν τοῦ Παρρήση. Κατὰ τὴν δυτικὴν ὁμῶς γωνίαν τῆς λωρίδος αὐτῆς ὅπου ἤρχιζε ν' ἀπλοῦται τὸ μήκος τοῦ λιμένος, ἢ λωρὶς αὕτη ἔβαινε στενομένη ἕως τοῦ Ἀργύρη τοῦ Μπαρμπαπαναγιώτη τὸν ἀνεμόμυλον, ὅστις μὲ τὴν ἀενάως στροφοδινουμένην κυκλοτερῆ πτέρυγάν του μὲ τὰ τριγωνικὰ ἰστία, ἐφαίνετο ὡς νὰ προεκάλει τὰ ἐν τῷ λιμένι ἠγκυροβλημένα πλοῖα, λέγων πρὸς αὐτά: «Νά, ἐγὼ ἀρμενίζω καὶ στὴ στεριά!» Πόσας καὶ πόσας φορὰς ἠναγκάσθης νὰ θαλασσοῦσῃς ἀφαιρῶν κάλτσαις καὶ πέδιλα, ἀνασηκῶνων ἕως τὸ γόνυ τὴν περισκελίδα, ἐπιμένων πεισμό-

Ἡ τελευταία μόδα τῶν καπέλλων

ως νὰ διαβῆς τὸ ποτάμιον, ὅταν πολὺ συχνὰ ἐπήρχετο πλημμύρα καὶ ἡ θάλασσα ἐγίνετο ἐν μὲ τὸν βάλτον! Καὶ διατὶ δὲν ἀπεφάσιζες ν' ἀνακόψῃς τὸν δρόμον σου καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πόλιν; Διότι σοῦ ἐφαίνετο, ὅτι κατὶ ἔβλεπες, κατὶ ἀπῆλνες εἰς τὸ τοπίον αὐτό, ἐνῶ ἐκεῖνη, ἥτις τὸ ἐξωντάνευεν, εἶχε γίνῃ ἀφαντος πρὸ πολλοῦ. Καὶ πότε πάλιν ἐπροτίμας νὰ λάβῃς τὴν βορειοτέραν ὁδόν, τὴν περιφερῆ, ἐκεῖθεν τῆς λίμνης, διατρέχων ὅλον τὸ Κ' βοῦλι μὲ τοὺς ἀγρούς καὶ μὲ τοὺς ἀμπελώνας του. Ἐκεῖ ἐπάτεις ἐπὶ παχείας χλόης ὑπὸ τὴν ὁποί-

αν δὲν ἤξευρες πάντοτε ἂν ὑπῆρχε στερεὰ γῆ. Καὶ ἐχώνεσο ἕως τοὺς ἀστραγάλους εἰς τὸν βάλτον, ἀλλ' ἐνόμιζες τούτο εὐτυχίαν σου, διότι ἐφαντάζεσο πάντοτε, ὅτι ἔτρεχες νὰ κόψῃς ἴτσια δι' ἐκεῖνην. Καὶ ὅταν ἐφθανες τέλος, μὲ τὰ ὑποδήματα βαλτωμένα καὶ τὰ περιπόδια ὑγρά, εἰς τὸν λευκὸν οἰκίσκον τοῦ μπάρμπα Κωνσταντῆ τοῦ Μιτζέλου, καὶ τὸν ἐχαιρέτας, ἐκεῖ πού ἐσκάλιζε τὰ κουκκία, φωνάζων μακρόθεν, «Καλησπέρα, μπάρμπα Κωνσταντῆ!» κ' ἐκεῖνος σοῦ ἀπήντα μελιχίως, «Καλῶς τὸ παιδί μου!» τότε ἠγάπας νὰ φαντάζεσαι σεαυτὸν ὡς μπάρ-

μπα Κωνσταντῆν καὶ τὴν Πολύμνιαν ὡς θεῖα Σινιώραν, καὶ τοὺς δύο κατὰ σαράντα ἔτη νεωτέρους, καὶ ἀνεμέτρας, ὅποια θὰ ἦτον εὐτυχία διὰ σέ, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ζήσης μετ' ἐμὴν ἀγαπητὴν σου εἰς τὸν πάλλευκον ἐκεῖνον οἰκίσκον (τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ὑπερβάλλουσα λευκότης ὠφέλιτο εἰς τὰ ἀκατάπαυστα ἀσβεστώματα τῆς θεῖα-Σινιώρας), καὶ ὅποια θὰ ἦτο ἐντρυφήσις αἰσθήματος καὶ ρωμαντισμοῦ, ἂν διήγαγετε τὰς ἡμέρας μετὰ τῆς ἀγαπητῆς ἐν μέσῳ τοῦ εὐώδους καὶ χλοεροῦ ἐκεῖνου κήπου μετὰ τὰς ῥοιὰς, μετὰ τὰς ῥοδοιὰς, μετὰ τὰς ἀμυγδαλέας καὶ πασχαλέας, μετὰ ὅλα τὰ ἐκλεκτότερα φυτὰ καὶ ἄνθη (τὰ ὅποια ὅμως ὠφέλιτο εἰς τοὺς ἐνδελεχεῖς κόπους τοῦ μάρμα-Κωνσταντῆ), παρὰ τὴν ὄχθη τῆς ὠραίας λίμνης, ὅπου ὑπῆρχεν εἰς οὐρανὸς ἐπάνω, καὶ ἄλλος οὐρανὸς ἐφάνετο κάτω, λευκαὶ καὶ κυπάρισσοι ἀνέτεινον τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς των ἄνω, καὶ ἄλλαι λευκαὶ καὶ κυπάρισσοι ἐκρέμαντο ἀνάποδα κάτω. Καὶ ὅσαι μυριάδες ἀστρα ἐκόσμων τὴν νύκτα λάμπουσα τὸ στερέωμα, ἄλλαι τόσαι μυριάδες ἐλαμπαν τρεμοσβύνοντα κάτω εἰς τὸν πυθμένα. Καὶ καλαμώνες σειόμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὑψωναν τοὺς ἀσθενεῖς καυλοὺς τωνδύο ὄργυιας ὑπὲρ τὸ κύμα, καὶ βρύα καὶ λύγοι καὶ ἀσφόδελοι ἀπέζων ἐκ τοῦ ἐλέους τῆς λίμνης καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ βάλτου, κλίνοντα τὰς χθαμαλὰς κορυφὰς των πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς ν' ἀπέδιδον εἰς τὴν λίμνην τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμόνα ὑπόκλισην.

Καὶ ἀντικρὺ ὑψούτο ὁ λιμὴν μετὰ τὰς χλοερὰς ὄχθας του ὀλόγουρα, τὰς ἐξαπλούσας εἰς τὸν ἥλιον τὰς πρασινιζούσας κλιτῆς των, ὡς εὐκολπα στῆθη παρθένου ἀναδίδοντα ζώην καὶ σφρίγγος εἰς τὴν πλάσιν. Δένδρα ἐκόσμων εὐπαρύφως τὰς ὄχθας τὰς ὄρεινὰς καὶ τὰς ἀμμόδεις, καὶ ἄλλα δένδρα φυτευμένα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐστόλιζον τὸ κύμα καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς, τὰ ἰστία μετὰ τὰ ἐξάρτιά των. Καὶ εἰς τὸ βάθος ἐφάνοντο πρὸς βορρᾶν τεμνόμεναι αἱ δύο τῶν λόφων σειραὶ. αἱ περιβάλλουσαι ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὸν μακρὸν ἄλλ' εὐσύνοπτον εἰς τὸ βλέμμα κάμπου, ἢ μία ἢ ἀνατολική, ὑψηλή, ἐγγυτέρω εἰς τὸν θεατῆν, ἐπιστεφομένη ἀπὸ τὸ καλυβὶ τοῦ μάρμα Γιωργιῦ, Θεὸς χωρὲς τὸν, τοῦ Κοψιδάκη, ὅπου ὄχι ἄπαξ ἐώρτασες τὴν πρωτομαγιάν. παιδίον, μετὰ γάλα καὶ μετὰ ὄβελιαν ἀμνὸν καὶ μετὰ στεφάνους καὶ μετὰ λουλούδια, ὅταν ἔξη ὁ πρὸς μητρὸς πάππος σου, ὁ μάρμαρ' Ἀλεξάνδρος, Θεὸς χωρὲς τὸν, ὁ Καρονιάρης, ὅστις ἠγάπα νὰ ἐορτάζῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν πρωτομαγιάν, χορηγὸς αὐτὸς ὄχι μόνον δι' ὅλους τοὺς υἱοὺς, τὰς θυγατέρας καὶ τὰ ἐγγόνια του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἀναδεξιμια του καὶ τοὺς

κουμπάρους του καὶ διὰ τὰς κόρας τῶν κολληγισσῶν του ἀκόμη, τὰς ὁποίας ἐπταέτης ἤδη δὲν ὄκνεις νὰ ἐρωτεύεσαι, φανταζόμενος ὅτι τρέχεις κατόπιν αὐτῶν εἰς τοὺς ὀρμίσκους, ἐκεῖ ὅπου ἐλεύκαιναν τὰς ὀθόνας, καὶ ὅτι κρύπτεσαι μαζὺ των εἰς τὰ ἄντρα, τὰ πατούμενα ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἀφριζούσης ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Βορρᾶ, ὄνειροπολῶν τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς λευκοὺς καὶ γλαφυροὺς κόλπους, μετὰ τὰς ὀλοβροχίνους καὶ βυσιννόχρους τραχηλιάς, καὶ εἰς τὰς κυανόφλεβας καὶ τορνευτὰς ὠλένας μετὰ τὰς μακρὰς καὶ κεντητὰς χειρίδας των Πρώϊμα ὄνειρα νεότητος ἀνυπομόνου, ὡς ἡ ἀμυγδαλή ἢ ἀνθοῦσα τὸν Ἰανουάριον!

Ἡ ἄλλη, ἡ δυτικὴ λοφία, ἦτο ἡ Πλατάνα, ἀπωτέρα εἰς τὸν θεατῆν, ὑπτία, ἀνακεκλιμένη, βαθμηδὸν, ἀνέρπουσα πρὸς τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς, ἢς τὴν ὑπώρειαν περικαλλῶς κοσμεῖ ὁ Πύργος τοῦ Μετοχίου, μετὰ τὸν ὠραῖον ναῖσκον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐβλεπες ἀντικρὺ σου ὡς τελείαν εἰκόνα ἀριστοτέχνου ἀληθῶς, ἐκεῖθεν τῆς λίμνης ἀπὸ τὸν λευκὸν οἰκίσκον τοῦ Μάρμα Κωνσταντῆ τοῦ Μιτζέλου, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ ναυπηγεῖον, τὸ ὁποῖον ἐφάνετο ἀπέναντι, ἐντεῦθεν τῆς λίμνης.

Ὅλη ἡ μακρὰ καὶ πλατεῖα ἀμμονδιά ἢ ἀπλουμένη μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τοῦ λιμένος δὲν εἶχεν οὐτὲ ἓνα κόκκον ἀμμου ἀμυγῆ ἀπὸ πριονίδα, οὐδὲ ἓνα χίλιον ἐλεύθερον ἀπὸ τὴν γειτονίαν πελεκουδίου Πόσα δάση ἀγριοξύλων μετεμορφώθησαν ἐνταῦθα, ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, εἰς σκάφας μετὰ κατάρτια ὑψηλά, μετὰ μυριάδας ὄργυιων σχοινίων καὶ πανίων, καὶ πόσαι τοιαῦται σκάφαι θὰ ἐκοιμῶντο τὴν νύκτα εἰς τὰ βάθη τῆς Μεσογείου ἢ τοῦ Εὐξείνου! Δύο τοιοῦτοι σκελετοὶ ἐφάνοντο σήμερον κείμενοι ἐπὶ τὴν πλευράν, εἰς τὰ ῥηχά, ἀντικρὺ τοῦ ναυπηγεῖου, μετὰ τὰς σκωληκοβρώτους καὶ μαυρισμένας σανίδας των, μετὰ τὰ σκουριασμένα καρφία των, καὶ τὰ διέχοντα στραβύξυλα γυμνὰ μαδερίων, δι' ὧν διέρρεεν ἐλευθέρως ἡ θάλασσα, ἐφάνοντο θλιβερῶς μειδιῶντα, μετὰ ὀδόντας ἄνευ χειλέων, ὡς νὰ ὠκτερον βλέποντα ἐκ τοῦ συνεγγυς τὴν τόσῃν μανιωδῇ μέριμναν καὶ μεταβλητικότητῃ των ἀνθρώπων. Πόσαι χεῖρες ἀνθρώπων, πυρετωδῶς ἐργασθεῖσαι ἄλλοτε ἐδῶ, δὲν ἔκειντο ξηραὶ εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς, πόσαι κεφαλαί, τὸσον ἔχουσαι ἐγκέφαλον, ὅσος θὰ ἦρκει, καθ' ἃ ἔλεγε γηραιὸς ναυτικός, «διὰ νὰ παλαμίσῃ τις ἓνα καράβι ὀλόκληρο», δὲν ἔθρεψαν ἀδηφάγα κῆτη εἰς τὸν βυθὸν τοῦ πόντου! Καὶ ὅμως ὁ γέρον ἐκεῖνος θαλασσιῶς, μετὰ τὴν πικρὰν εἰρωνείαν, εἶχε χάσει ἀρτίως τὸ πλοῖον

καὶ τοὺς δύο υἱοὺς του ἀπὸ τρικυμῶν παρὰ τὸν Μαλέαν, καὶ τώρα μετὰ τὰ γεράματά του, καὶ μετὰ τὸν τρίτον του υἱόν, ἐπαιδεύετο νὰ ναυπηγήσῃ ἄλλο πλοῖον μεγαλείτερον, ἔρημος τῶν κυριωτέρων βοηθῶν του! Οὕτως ἡ ἀνάγκη τοῦ βίου καὶ ἡ συνήθεια δεσπόζουσι τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων! Δι' ἐκεῖνον τὸ νέον τοῦτο πλοῖον ἴσως νὰ ἦτο, ἂν ὄχι ἰκανοποίησις, τοῦλάχιστον παρηγορία διὰ τὸ γῆρας! Καὶ οὕτω θὰ ἐξηκολούθει νὰ διάγῃ τὰς τελευταίας ἡμέρας του, ὁ γηραιὸς θαλάσσιος λύκος, ἐωσότου θὰ ἤρχετο ἴσως ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ θάλασσα, τὸ μέγιστον τοῦτο θηρίον, τὸ ὁποῖον ἐπιμόνως προεκάλει, θὰ τὸν ἀνέριπτεν ἐξεγειρομένη ἀπὸ τῶν κόλπων της ἕως τὸ στερέωμα, ὡς λέγει ὁ Βάυρων, καὶ θὰ τὸν ἔπεμπεν ὀλολύοντα εἰς τοὺς θεοὺς του», ἀπορρίπτουσα αὐτὸν ὀπίσω εἰς τὴν γῆν «Ἐκεῖ ἂς κέλται!» There tel gim lay!

Κ' ἐξηκολούθουν διαρκῶς νὰ ναυπηγῶσι πλοῖα, καὶ ἡ τέχνη ἐτελειοποιεῖτο καὶ τὸ ἐμπόριον ἤξανε. Πᾶς, ὅστις ἤθελε νὰ ναυπηγήσῃ, εἶχε πρόθυμον σύμβουλον τὸν καπετὰν Δημήτρη τὸν Κασανδριανό, μετὰ τὴν μακρὰν του τσιμπούκαν, μετὰ τὸ ἠλέκτρινον στόμιον, ὅστις εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἀκούσει πολλὰ εἰς τὴν ζωὴν του ὁ μακαρίτης. Τὰς ἡμέρας τοῦ γῆρατός του τὰς ἐδαπάνησεν ὅλην τὴν παρυστάμενος θεατῆς τῶν ναυπηγουμένων πλοίων, ἐρχόμενος κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν μετὰ τὴν τσιμπούκαν του, μετὰ τὴν μακρὰν καπνοσακκούλαν του κρεμασμένην ἐπὶ τοῦ τσοχίνου ἐπανωβράκου, διὰ νὰ καμαρώσῃ τοὺς κόπους καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν ἄλλων καὶ παρηγορηθῇ, διότι, πεισθεὶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν υἱῶν του, ἰσχυριζόμενος, ὅτι ἦτο πάρα πολὺ γέρον, εἶχε παραχωρήσει αὐτοῖς τὴν πλοιοαρχίαν. «Σὰ θὰ κάμετε τὸ σταυρὸ σας νὰ κόψετε τὸν κερεστέ, παιδιά, νὰ κυττάξετε καλὰ πόσω ἡμερῶ θὰ εἶνε τὸ φεγγάρι...Κι' ὄντας θὰ σκαρώσετε, μετὰ τὸ καλὸ, νὰ ξετάξετε ποῦ εἶνε ὁ ἀστέρης...Βάρδα μπένε, νὰ μὴ σκαρώσετε μωδὲ νὰ τὸ ρίξετε στὸ γυαλὸ τὴν ἡμέρα ποῦ εἶνε ἡλιοτρόπι...Καὶ ἔδιδε βραδύγλωστος πολυτίμος ὀδηγίας εἰς τὸν πλοιοαρχον. ὡς καὶ εἰς τὸν πρωτομάστορην, περὶ πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν ἐπιτυχὴ ναυπήγησιν ὡς καὶ τὴν εὐδῶσιν καὶ προκοπὴν τοῦ πλοίου. Ὅστις δὲν τὸν ἤκουε, τὸσον χειρότερα δι' αὐτόν! Νεωτερισταὶ τινες πλοιοαρχοὶ ἐδοκίμασαν νὰ τὸν παρακούσουν, καὶ ὑπέφεραν σκληρῶς.

Ἐνθυμείσαι, ὑπῆρχαν τότε τρία μεγάλα σκάφη πλησίον ἀλλήλων ναυπηγούμενα, ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀρχιναυπηγόν. Θαυμάσιος ἄνθρωπος! Πῶς ἠδύνατο νὰ ἐπαρκῆ καὶ εἰς τὰ τρία τρέχων

Τὰ γελοῖα θαλάσσια ἀκεπαδμένα

ἀπὸ σκάφης εἰς σκάφην, μ' ἓνα πῆχυν εἰς τὴν χεῖρα, μετὰ μίαν στάθμην καὶ μ' ἓν σκέπαρον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου κρεμάμενον μετὰ τὴν λαβὴν ἐπὶ τοῦ στέρνου. Καὶ ὅποια στρατιὰ ἀνθρώπων ἐτέλει ὑπὸ τὰς διαταγὰς του! Ὁ πλοιοαρχος, οἱ βοηθοὶ του, οἱ πριουσταί, οἱ πελεκηταί, οἱ μαραγκοὶ καὶ οἱ καλαφάται. Δὲν ἔλειπαν καὶ οἱ γύφτοι, οἵτινες εἶχον ἰδρύσει προχειρῶς ἀνὰ μίαν καλύβην ὅπισθεν ἐνὸς ἐκάστου τῶν σκαφῶν. Καὶ μετὰ τὴν κάμινον πλήρη ἀνθράκων, μετὰ τοὺς φυσητήρας, μετὰ τοὺς ἄκμονας μετὰ τοὺς ραιστήρας καὶ τὰς βαρείας σφύρας των, ἔκοπταν, μεγάλα καρφία, δξαβέταις. Ὅποιος φοβερὸς θόρυβος! Οἱ κτύποι τοῦ ραιστήρος ἐπνιγον τὸν ἔρρυθμον τριγμὸν τοῦ πρίονος, ὁ κρότος τοῦ σκεπάρνου ἐκάλυπτε τὸν δοῦπον τῆς ξυλίνης μανσόλας, δι' ἣς ἐκτύπα τὸ σκυππίον ὁ καλαφάτης, καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους κρότους ἐδέσποζεν ὁ βαρὺς ροῖβδος τοῦ πελωρίου ραιστήρος, δι' οὗ ἐνέπνιγον τὰ χονδρὰ καρφία καὶ τοὺς ξυλίνους ἤλους. ταῖς καβήλαις, εἰς τὰς στοργγύλας πλευρὰς τοῦ κολοσιαίου σκάφους. Καὶ ὑψηλός, μεγαλόκορμος ἀνὴρ, μετὰ ὀρθὰς τὰς πλάτας, μετὰ τὸ κόκκινον πλατὺ ζωνάρι, συνέχον τὴν μακρὰν σέλλαν τοῦ βρακίου ὑπὸ τοὺς βουβωνιάς του, εἶχεν ἀναβῆ, ὁ δαιμόνιος ὑψηλὸς ἐπὶ τῆς κω-

παστής και ο ἴσκιος του μακρός, ὑπὸ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τοῦ δύνοντος ἡλίου, ἐμεγεθύ-
νετο τεραστίως, τῶν μὲν σκελῶν πιπτόντων ἐν
τεῦθεν τῆς λίμνης ἐπὶ τῶν φυτῶν τοῦ σικυῶνος,
τοῦ δὲ κορμοῦ ἀορίστως κυμαινόμενου ἐπὶ τοῦ
ὑδάτος, καὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφουμένης μεγα-
πρεπῶς πέραν τῆς λίμνης, πρὸς ἀνατολὰς, εἰς
τὴν ὑπώρειαν τοῦ βουνοῦ. Οὗτος ἦτο ὁ πουργο-
δοξῆς, ἔργον ἔχων τὸ ν' ἀνοίγη τρίπαις. Ὑ-
περμέγεθες πισσωμένοι ζεμπίλιον, κείμενον κᾶ-
που, ἀναμεσα εἰς δύο βουβά. μεγάλα ξύλα, ὑπὸ
τὴν πρύμνην, ἦτο γεμάτον ἀπὸ τριβέλια δια-
φόρων μεγεθῶν ἕως τρεῖς δωδεκάδας, ὧν τὸ
μὲν μικρότερον θὰ ἦτο ἕως δύο σπιθαμῶν, τὸ δὲ
μέγιστον, βαρὺ, ὀγκῶδες, ἦτο σχεδὸν ἴσον μὲ
τὸ ἀνάστημα τοῦ κατόχου τοῦ ἴην στιγμὴν
ταύτην ἐχειρίζετο ἀκριβῶς ἐν τῶν μεγίστων τρυ-
πανίων, καὶ ἔκυπτεν ὁ θαυμάσιος ἐπὶ τῆς κω-
παστῆς, αἰωρούμενος ὡς σχοινοβάτης, καὶ ἦνοι-
γε βαθεῖαν κάθετον ὄπην εἰς μίαν τῶν πλευρῶν
τοῦ σκάφους "Ω τῆς ἀκαταληψίας!

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΦΗΛΙΑ

"Α, λούλουδο τοῦ δειλινοῦ ὠραῖο κ' εὐκολομάραντο,
Τόσο μικρὸ καὶ πάρωρο γιὰ τὴ φεγγολοιὰ τοῦ ἡλίου,
Τόσο σὰν κάποιο φάντασμα τοῦ ὄνειρου, σὲ χαλάσανε
Τὰ εὐκολοσύνηφρα τὰ νήματα τοῦ λογικοῦ.

Τώρα μέσ' ἀπ' τὰ δάση πᾶς ὀλίγη πρὸς τὸ θάνατο,
Πλάσμα ἀρπαγμένο ἀπ' τὴν ὄρμη φουρτουνασμένου
[ἐνὸς καιροῦ]
Χλωμή, μὲ μάτια ἐκστατικά, μ' ἀνασασμὸ λιγόνιστο,
Στὸ νεκρικὸ τ' ἀγνόητο τοῦ πρωῖνοῦ τοῦ φεγγαριοῦ.

Καὶ τραγουδᾷς τοὺς ἀπαλοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς γλυκό-
[λαλοὺς
Καὶ πρὶν τελειώσης τὴν κραυγὴν τοῦ τρόμου ῥίχνεις
[ἐξαφνικᾶ,
"Ω γελασμένη καὶ ἀφημένη, ὦ ποθοπλάνετη
Τὰ κάποια δάκρυα νᾶξεραι πού πέρνεις μας ἀπ' τὴν
[καρδιά!

Τοῦ κάκου τίς τρελλές σου ὀρμές νάπᾶψουμε θὰ θέλαμε
Τὸ μονοπάτι βρίσκοντας ποῦχαις χαμένο τώρα ἐσύ.
"Ω κορασιά μοιρόγραφη, καὶ ἂν ὁ χαμὸς προσμένει σε
Κακὸς δὲν εἶν' ὁ θάνατος ὅταν ἡ ἀγάπ' εἶν' ἀφορμή.

(Μετάφρ. Λέαντρου Παλαμᾶ)

PAUL SWAN

ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων κατήρτισεν ἤδη
ἅλα τὰ τμήματά του. Τὴν Κυριακὴν δὲ 27
Μαρτίου ἀρχίζουν αἱ τακτικαὶ διαλέξεις του.

Ἡ κ.Κ. Παρρέν, ἰδρύτρια καὶ πρόεδρος τοῦ
Λυκείου θὰ ὁμιλήσῃ πρώτη, περὶ τοῦ σκοποῦ
τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων καὶ τοῦ προγράμ-
ματός του, δηλαδή περὶ τῶν γυναικῶν εἰς τὴν
οἰκογένειαν, εἰς τὰς ἐπιστήμας, τὰ γράμματα
καὶ τὰς Τέχνας. Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανε-
πιστημίου καὶ Ὀμήρου μέγαρον τῆς Ἀρχαιο-
λογικῆς ἐταιρείας, τοῦ ὁποῦ ἡ αἴθουσα πα-
ρεχωρήθη εὐγενῶς πρὸς τοῦτο, θὰ γίνωνται ἐπὶ
τοῦ παρόντος αἱ ὁμιλίαι τοῦ Λυκείου, μέχρι
ὅτου συμπληρωθῶν αἱ ἐτοιμασίαι διὰ τὸ ἴδιον
ἴδρυμα τοῦ Λυκείου.

Μετά τὴν κ. Παρρέν θὰ ὁμιλήσῃ ἡ ἐξ Ἀλε-
ξανδρείας παρεπιδημοῦσα εἰς Ἀθήνας ὑγιεινο-
λόγος ἰατρός κ. Ἀγγελικὴ Παναγιωτάτου,
ὀφθητρία τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ
ἐπίτιμος ἀντεπιστέλλουσα Ἐφορος τοῦ Λυ-
κείου τῶν Ἑλληνίδων εἰς Ἀλεξάνδρειαν, περὶ
ὑγιεινῶν προφυλάξεων κατὰ τῶν ἐπιδημικῶν
νόσων, ἰδίως ἐκ μέρους τῶν γυναικῶν καὶ περὶ
νοσηλείας τῶν ἐξ ἐπιδημικῶν νόσων προσθα-
λομένων.

Ἡ διάλεξις τῆς κ. Ἀγγελ. Παναγιωτάτου,
θὰ γείνη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν Πέμ-
πτην 31ην Μαρτίου καὶ ὥραν 6ην μ. μ. δι-
ότι ἡ κ. Παναγιωτάτου ἀναχωρεῖ τὸ ἀμέσως
ἐπόμενον Σάββατον.

Αἱ διαλέξεις θὰ συνεχισθοῦν μετὰ τὸ Πά-
σχα καθ' ὅλον τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον. Ἐδή-
λωσαν ἤδη ὅτι θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν περίο-
δον αὐτὴν, ἐκ τῶν κυριῶν τοῦ Ἐπιστημονικοῦ
Τμήματος αἱ κ. κ. Μαρία Καλαποθάκη, Ἀνθὴ
Βασιλειάδου καὶ Ἄννα Κατσίγχα Μελα. Ἡ
κ. Μελα γυναικολόγος θὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τῆς
θνησιμότητος τῶν βρεφῶν, κατὰ τῆς ὁποίας
τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων θὰ διοργανώσῃ
τακτικὴν σταυροφορίαν, τῆς ὁποίας πολῦτιμοι
παράγοντες καὶ βοηθοὶ θὰ εἶναι αἱ κυρίαι τοῦ
Τμήματος τῶν Μητέρων. Τοῦ Τμήματος τού-
του ἔφορος ἐξελέγη ἡ κ. Δέσποινα Βλαστοῦ.

Ἡ κ. Μαρία Καλαποθάκη θὰ ὁμιλήσῃ περὶ
τῆς Σχολικῆς Ὑγιεινῆς, ὑπὸ ἔποψιν τῶν παρεγ-
κλίσεων τοῦ σώματος καὶ ὀρθοπεδικῆς τῶν
παιδιῶν. Ἡ κ. Βασιλειάδου περὶ ὑγιεινῆς τοῦ
οἴκου, τῶν τροφῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος.

Αἱ διαλέξεις διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας.
Εἰς καθαρῶς λαϊκὰ μαθήματα διὰ τὰς ἀμαθεῖς

Παύλου Σουάν

Ὁφηλία

ἐντελῶς γυναικῆς τοῦ λαοῦ. Καὶ εἰς ὁμιλίαις
πρὸς ἀνεπτυγμένας κυρίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐργα-
σθοῦν καὶ θὰ συντελέσουν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν
εὐρυτέραν προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς δημοσίας
ὑγιεινῆς.

Ἐκ τοῦ Φιλολογικοῦ Τμήματος ἐδήλωσαν
ὅτι θὰ ὁμιλήσουν αἱ κ. κ. Θηρεσία Εὐαγγελί-
δου καθηγήτρια τῆς Φιλολογίας, περὶ τῆς φι-
λοσοφου Ὑπατίας. Ἡ κ. Εἰρήνη Δημητρακο-
πούλου, περὶ θεάτρου. Ἡ δις Ἄννα Ἀποστο-
λάκη καθηγήτρια τῆς Φιλολογίας καὶ εἰδικώ-
τερον ἀσχολουμένη εἰς τὰ Ἀρχαιολογικά, ἐπὶ
ἀρχαιολογικοῦ θέματος. Ἡ δις Μυρσίνη Κλε-
άνθους καθηγήτρια τῆς Φιλολογίας, περὶ τῶν
γυναικῶν εἰς τὰς τραγωδίας τῶν μεγάλων τρα-
γικῶν Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου.

Ἐκ τοῦ καλλιτεχνικοῦ Τμήματος θὰ ὁμι-
λήσουν ἐπὶ μουσικοῦ μὲν θέματος αἱ κ. κ. Εἰ-
ρήνη Καλογερῆ καὶ Αὔρα Θεοδωροπούλου. Ἡ

κ. Ἐλένη Γεωργαντῆ, γλύπτρια καὶ ἔφορος
τοῦ τμήματος τῆς γλυπτικῆς θὰ ὁμιλήσῃ περὶ
τῆς γυναικῆς εἰς τὴν γλυπτικὴν τέχνην.

Ἡ ἔφορος τῆς Ὤδικῆς θὰ μᾶς κάμῃ ἀναν-
τιρρητῶς τὰς ὠραιότερας ὁμιλίαις, ἀφοῦ εἶναι
γνωστὸν ὅτι ἡ ρητορικὴ τοῦ ἄσματος ὑπερβαί-
νει κάθε ἄλλην. Ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ ἔφορος τοῦ
Τμήματος καὶ ἡ δις Σμαράγδα Γεννάδη κα-
θηγήτρια τοῦ Ὤδειου, ἡ κ. Μαρία Μομφερά-
του, ἡ κ. Ἀλεξάνδρα Μιχαηλίδου, ἡ δις Πα-
παγεωργακοπούλου, καθὼς καὶ ὅλα τὰ νεώτε-
ρα εἰς τὴν ὠδικὴν μέλη τοῦ τμήματος θὰ μᾶς
κελαιδήσουν εἰς ὠρισμένας ἑορτὰς ὅχι ὅπερες
καὶ ξένην μουσικὴν, ἀλλὰ τραγούδια Ἑλληνικά,
τὰ ὁποῖα καὶ θὰ διδάσκωνται εἰς τὰ κορίτσια
τῶν λαϊκῶν τάξεων ἀπὸ τὰς κυρίας τοῦ Λυκείου.

Ἦδη τὰ πρῶτα λαϊκὰ μαθήματα τῆς ὠδι-
κῆς ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν τάξιν τὴν σχηματισθεῖ-
σαν εἰς τὸ Ἐπαγγελματικὸν καὶ Οἰκοκυρικὸν

Σχολεῖον τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων. Τὴν διδασκαλίαν ἀνέλαβαν εὐγενῶς αἱ κ.κ. Μαρία Μομφεράτου καὶ Ἀλεξάνδρα Μιχαηλίδου. Τὴν δρᾶσιν τοῦ μουσικοῦ Τμήματος θὰ ἐπεκτείνω-
μεν ἀργότερα εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια τῶν ἐργοστασίων κ.λ. Καὶ ὑπάρχει ἐλπίς μὲ τὸν καιρὸν νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅπως οἱ πολιτισμένοι λαοί, λαϊκὰς τάξεις μὲ ἀνεπτυγμένον τὸ μουσικὸν αἶσθημα εἰς σημεῖον, ὥστε νὰ ἐξημερώνη τὰ λαϊκὰ ἦθη καὶ νὰ ἐξευγενίζη τὰ αἰσθήματα.

Μαζὴ μὲ τὸ Ἑλληνικὸν τραγούδι τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς στάνης, ποῦ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν μας ἀναγέννησιν ὑπερέβη εἰς ἔμπνευσιν τοὺς παιᾶνας τοῦ Τυρταίου καὶ παραπλεύρως μὲ αὐτὰ ἔχομεν καὶ τὸ Τμήμα τῶν Ἑλληνικῶν χορῶν. Ἐφορος τοῦ Τμήματος αὐτοῦ ἡ κ. Νίνα Κρεστενίτου, τὸ γένος Καλλιφορνᾶ. Ἀληθινὰ φανατικὴ Ἑλληνὶς διὰ κάθε παράδοσιν καὶ κάθε ἐθνικὸν μας ἔθιμον ἡ κ. Νίνα Κρεστενίτου ἔχει εἰδικῶς μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦ Ἑλληνικοῦ χοροῦ καὶ ἀσχοληθῆ ἐπιστημονικῶτατα μὲ αὐτό.

Κατόπιν ἰδιαιτέρων τῆς μελετῶν ἐπὶ τῶν χορευτικῶν συμπλεγμάτων τῶν σωζομένων εἰς τὰ ἀρχαιολογικὰ μουσεῖα εἴτε εἰς ἀγγεῖα, εἴτε εἰς ἀνάγλυφα, ἡ κ. Νίνα Κρεστενίτου ἐτάχθη μὲ τὴν γνώμην τῶν ἀρχαιολόγων, ἰδικῶν μας καὶ ξένων, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ τῆς σήμερον εἶναι οἱ αὐτοὶ περίπου μὲ τοὺς Ἑλληνικοὺς χοροὺς τοῦ παρελθόντος.

Οἱ χοροὶ αὐτοὶ διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας. Τοὺς χοροὺς τῶν ἀγῶν καὶ τοῦ ὑπαίθρου, τοὺς ὁποίους ἐχόρευαν τότε ὡς καὶ τώρα εἰς τὸ ὑπαίθρου, ἢ εἰς τὴν κυκλικὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ εἴτε γύρω εἰς τοὺς βωμοὺς εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἐορτὰς τῆς Ἦρας, τῆς Δήμητρος καὶ ἄλλας, αἱ παρθένοι καὶ αἱ γυναῖκες ἐν γένει εἰς κύκλον. Ἐκρατοῦντο ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἐτραγουδοῦσαν εἰδικὰ τραγούδια τοῦ χοροῦ, ἀπαράλλακτα ὅπως γίνεται καὶ σήμερον.

Καὶ τοὺς χοροὺς τῶν συμποσίων, τοὺς χοροὺς μεγάλης Τέχνης, τοὺς ὁποίους ἐχόρευαν αἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ὀρχηστρίδες, ἐντελῶς γυμναί, σχεδόν, μὲ διαφανεστάτους πέπλους, ὅπως γίνεται καὶ τώρα μὲ τὰς φημισμένας μεγάλους χορευτρίδας τοῦ μπαλέττου.

Ἀφοῦ λοιπὸν πιστοποιεῖται ἡ σχέσις τῶν ἀρχαιοτάτων χορῶν μὲ τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι ἔχασαν πολὺ ἀπὸ τὴν χάριν καὶ τὸ κάλλος τῶν ἔνεκα τῆς ἐπὶ αἰῶνας ἀποβαρβαρώσεως τῆς χώρας, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν παλαιὰν τῶν ἀκμῶν νὰ τοὺς καταστήσωμεν κτῆμα πολῦτιμον τῆς νεωτέρας μας ζωῆς καὶ

ἓνα ἐπὶ πλέον μέσον ἐνδείξως τῆς κατ'εὐθεῖαν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους καταγωγῆς μας.

Ἡ κ. Νίνα Κρεστενίτου μὲ τὸ συμβούλιον τῆς Ἐφορείας τῆς θὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ εἰς προσεχῆ ἐορτῆν, μὲ χορὸν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας χορευτρίδας, τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν, ἡ ὁποία θὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς ἐθνικοὺς μας χοροὺς εἰς τὴν παλαιὰν τῶν δόξαν.

Τότε θὰ καταστήθῃ δυνατὸν νὰ χορεύονται εἰς τὰ σαλόνια τὰ Ἑλληνικὰ οἱ χοροὶ αὐτοὶ, ὅπως τουλάχιστον χορεύονται οἱ Πολονέζικοι καὶ οἱ ἀραπικοὶ—ζέικ-κουάκ—καὶ τίσοι ἄλλοι ἐξωφρενικοὶ, μόνον διότι εἶναι ξένοι.

Σ. Σ. Τὴν Κυριακὴν λοιπὸν, 27 Μαρτίου, εἰς τὰς 6 μ. μ. ἡ ὁμιλία τῆς κ. Κ. Παρρὲν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Τιμὴ εἰσιτηρίου διὰ τὰ μέλη τοῦ Λυκείου λεπτὰ 50, διὰ τὰ μὴ μέλη δρ. 2. Αἱ εἰσπράξεις ὑπὲρ τοῦ Λυκείου. Εἰσιτήρια θὰ δίδονται καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἀρχαιολ. Ἐταιρείας.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΘΡΙΑΜΒΟΣ

Οἱ διαγωνισμοὶ τοῦ Πολυτεχνείου εἴτε ἐπὶ προαγωγῆς, εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν βραβείων φέρουν βραβευόμενας εἰς τὴν α'. γραμμὴν δύο μαθητρίδας, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε διεκρίθησαν καθ' ὅλην τὴν σειρὰν τῶν σπουδῶν τῶν. Τὴν δα Ἀλεξανδρίδου, ἡ ὁποία ἔλαβε τὸ Α'. Ἀβερῶφειον βραβεῖον καὶ τὴν δα Χόρς, ἡ ὁποία ἔλαβε τὸ Β'. Ἀβερῶφειον καὶ τὸ Γ'. Ἰακωβίδειον (γυμνοῦ νυκτός).

Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀληθινὸν θρίαμβον τῶν νεαρῶν μαθητριῶν εἰς τὴν τέχνην. Ἀμφότεραι αἱ βραβευθεῖσαι εἶναι μέλη τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων καὶ τὴν χαρὰν τῶν συμμερίζονται ὅλαι αἱ κυρίαι τοῦ Λυκείου.

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΜΑΝΔΥΛΙΟΥ

Ἐν ἀπὸ τὰ πλέον συνήθη ἀντικείμενα τῆς πρώτης ἀνάγκης σήμερον τὸ μανδύλιον, ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο τοιαύτη πολυτέλεια, ὥστε μόνον εἰς τὰ ἀνώτατα τῆς κοινωνίας στρώματα νὰ ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις αὐτοῦ, καὶ μάλιστα διὰ προστίμου καὶ διὰ ποινῶν ἀπηγορεύετο ἡ χρῆσις τοῦ μανδυλίου εἰς τοὺς κοινούς ἀνθρώπους. Ὅπως δὲ διὰ πολλοὺς στολισμοὺς ἡ ματαιότητάς, ὡσαύτως καὶ διὰ τὸ μικρὸν τοῦτο

τεμάχιον ὑφάσματος ἠμπορεῖ νὰ διαφιλονεικήσῃ τὰ πρωτεῖα τῆς ἐφευρέσεως ἡ Βενετία. Πρὸ πεντακοσίων ἐτῶν αἴφνης μίαν ἡμέραν ἐφάνη εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου μία Veneziana, ἀνήκουσα εἰς τὰς ὑψηλότερας βαθμίδας νὰ κρατῆ ἐν ἄσπρον μικρὸν τεμάχιον λινῆς μπατίστας στολισμένον μὲ πολῦτιμους Βενετικὰς δαντέλας. Μολονότι τὸ φαινόμενον εἶχε προξενήσει πολλὴν ἐντύπωσιν, καὶ ἦτο τὸ ἀντικείμενον τοῦ λόγου τῆς ἡμέρας, ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς, μέχρις ὅτου εὑρεῖ μιμητρίδας ἢ μιμητὰς ἢ ἐφευρέσεις τῆς ἀριστοκράτιδος Βενετῆς καὶ εἰς τὴν Βενετίαν αὐτὴν ἀκόμη. Μόλις δὲ κατὰ τὸ 1550 διέρχεται τὰς Ἄλπεις καὶ φθάνει εἰς τὴν αὐλὴν Ἐρρίκου τοῦ II εἰς τὴν Γαλλίαν, κατὰ τὸ ὑποδειχθὲν ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς Βενετῆς δεῖγμα, ὡς τὸ ἐκράτει ἀργότερα καὶ Ἐρρίκος ὁ III, ἀρωματίζων αὐτὸ καὶ διὰ λεπτῶν ἀρωμάτων. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν προχωρεῖ καὶ ἔρχεται καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Fazelletin ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ fazzoletto. Ἀλλὰ μόνον βασιλεῖς, πρίγκηπες, ἀνώτεροι τιτλοῦχοι ἐδικαιοῦντο νὰ τὸ ἔχουν, καὶ τὸ 1595 ὁ ἐκλέκτωρ τῆς Σαξωνίας Johann Georg ἐξέδωκε ψήφισμα διὰ τοῦ ὁποῦ ἀπηγόρευεν αὐστηρότατα τὴν κατοχὴν μανδυλίου διὰ τοὺς μὴ ὄντας ἐκ τῶν ὑποδειχθέντων ἀριστοκρατῶν. Εἰς τὸ ψήφισμα ἦτο σημειωμένον, ὅτι τοιαῦτα πολυτελείας ἀντικείμενα δὲν ἤρμοζαν εἰς τὸν ἀσπὸν, καὶ τοῦ ἤρουν τὰ πέντε του δάκτυλα διὰ χρῆσιν.

Κατὰ μετάφρασιν ΜΑΡΙΑ ΠΙΝΕΛΛΗ

Ἡ Ἐκθεσις τῆς Προόδου

Ἡ ἐτήσια Ἐκθεσις τῆς Προόδου διοργανώθη διὰ τὴν 25ην Μαρτίου, πλουσία ὡς συνήθως εἰς ὠραία γυναικεῖα χειροτεχνήματα εἰς θαυμάσιες νταντέλες καὶ κεντήματα, εἰς ἀληθινὰ κομφοτεχνήματα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐμπνέει καὶ εἰσηγεῖται ἡ τόσο καλλιτέχνις πρόεδρος τοῦ σωματείου κ. Ἄννα Παππαδοπούλου.

Ἴδου καὶ πάλιν μία εὐκαιρία καλὴ ὅπως αἱ κυρίαι τῶν Ἀθηνῶν προμηθευθοῦν νταντέλες καὶ κεντήματα διὰ τὰ ἀνοιξιὰτικα καὶ καλοκαιρινὰ τῶν φορέματα, διὰ τὰ ὠραία transparents διὰ τὰ παιδικὰ φορεματάκια, δι' ἀσπρόρουχα καὶ προῖκες εἰς τιμὰς λογικὰς, τὰς ὁποίας κανονίζει ἡ ἀνάγκη τῶν ἐργαζομένων.

Ὅταν δὲ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ ἐργαζόμεναι εἶναι κυρίαι καλῶν τάξεων, ποῦ δὲν ἡμ-

ποροῦν νὰ τείνουν τὸ χεῖρ εἰς ἐλεημοσύνην, αἱ περισσότεραι θύματα δυστυχίας καὶ θλιβερῶν περιστάσεων, τότε ὅλαι καὶ ὅλοι θὰ αἰσθανθοῦν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνδράμουν μὲ γενναιοσύνην τὸ ὠραῖον ἔργον τῆς Προόδου.

Ἡ μεγάλη Ἐκθεσις, ἣν προεκήρυξεν ἡ Πρόεδρος ἀναβάλλεται διὰ τὴν 23ην Ἀπριλίου, κατὰ παράκλησιν τῶν πολλῶν ἐκθετριῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποστείλουν ἔργα ὠραία, διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ὁποίων δὲν ἦτο ἀρκετὴ ἡ δοθεῖσα προθεσμία.

Τὴν Πέμπτην δὲ 24 Μαρτίου, διοργανοῦνται ὠραία ἐορτὴ τῆς Προόδου, εἰς τὸ Δημοτ. Θέατρον ἓνα εἶδος micarème τοῦ κόσμου τῶν μικρῶν, τὰ ὁποῖα μετημφευσμένα εἰς φουστανελάδες θὰ χωρέθουν τὴν Τράτα καὶ θὰ παίξουν ὠραίαν παιδικὴν κωμωδίαν, μὲ ἐπιτυχίαν ποῦ θὰ ζηλεύσουν καὶ οἱ μεγάλοι ἀκόμη.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ἔληξε καὶ ἐλησμονήθη, διὰ νὰ τὸ διαδεχθῆ τὸ Θεσσαλικόν, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ λαοῦ. Φυσικὰ συζητεῖται μὲ περισσοτέραν μετριοπάθειαν καὶ ἀναμένεται ἡ λύσις τοῦ σύμφωνος καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ὀφειλομένην δικαιοσύνην πρὸς τοὺς γαιοκτῆμονας.

Ἐσυζητήθησαν καὶ τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια καὶ ἐψηφίσθησαν μετὰ μεγάλην καὶ πεισματώδη συζήτησιν. Μὲ αὐτὰ δὲ εἰσῆχθη καὶ τὸ περὶ ἐνηλικιώσεως τῆς κόρης εἰς τὰ δέκα πέντε ἔτη, ἀντὶ τῶν δώδεκα, ὅπως εἶχε μέχρι σήμερον. Ἀλλὰ διατὶ μόνον τιμωρία φυλακίσεως ὡς ἀναφέρει τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον; Θὰ ἀναμεινόμεν τὴν σχετικὴν συζήτησιν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης θὰ ὑποστηρίξῃ καὶ θὰ ἐπιμείνῃ ὑπὲρ τῆς τελείας ἰκανοποίησεως τῶν θυμάτων τῆς ἀδίκου καὶ ἀσυνεποῦς καταστάσεως, ἣν εἶχε δημιουργήσει τὸ νομοθετικὸν πρελθόν.

ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ

Ἡ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δ. Καλογεροπούλου ἐκδιδόμενη Καλλιτεχνικὴ Πίνακοθήκη συνεπλήρωσε δεκαετηρίδα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς, ἡ ὁποία ἐορτάσθη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Παρνασοῦ.

Εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐορτὴν προσεκληθῆσαν νὰ λάβουν μέρος οἱ φίλοι, συνεργάται καὶ ἀναγνώσταί τῆς Πίνακοθήκης, οἱ ὅποιοι καὶ συνεχάρησαν τὴν Διεύθυνσιν αὐτῆς. Ἡ Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν εὐχεται εἰς τὴν Καλλιτεχνικὴν Πίνακοθήκην νὰ ἐορτάσῃ καὶ πενηκονταετηρίδα.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς ἀνοίξεως πρέπει ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην νὰ προσέχωμεν εἰς τὴν τροφήν μας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ὑγιεινὴν διαίταν. Ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς εὐρίσκεται ὅπως καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν φυτῶν εἰς κάποιαν ἀναζωογώνησιν, εἰς κάποιον ἐσωτερικὸν ἀναβρασμὸν. Τὸ στομάχι, οἱ νεφροὶ, τὰ ἔντερα εἶναι πλέον εὐπαθῆ καὶ εὐερέθιστα. Ἡ τοποθέτησις δὲ τῆς σαρακοστής εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν δὲν ἀνταποκρίνεται μόνον εἰς μίαν θρησκευτικὴν ὑποχρέωσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς μίαν φυσικὴν ἀνάγκην.

Αἱ τροφαὶ αἱ δύσπεπτοι, αἱ ἐρεθιστικαὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπαγορεύονται. Τὰ κρέατα καὶ μάλιστα τὰ βωδινὰ καὶ τὰ παχειὰ ἐν γένει ἀκόμη περισσώτερον. Τὰ πολὺ λιπαρὰ καὶ πλούσια φαγητὰ ἐπίσης.

Περιορίζεσθε λοιπὸν εἰς ὀλίγον κρέας, ἀρνὶ κατὰ προτίμησιν, εἰς κοτοπούλλα καὶ ὄχι κυνήγια, εἰς γαλακτερά που εἶναι τώρα θαυμάσια, εἰς αὐγά καὶ εἰς χορταρικά καὶ εἰς φρούτα.

Πουλιὰ κρέα. Βράζετε τὸ πουλιά σας μέσα εἰς ζουμί κρέατος. Βγάξτε εἰς ὀλόκληρα κομμάτια τὰ δύο ἄσπρα τοῦ στήθους, τὰ δύο πόδια μὲ τὰ μερὰ καὶ τῆς δύο πτεροῦγες. Δίδετε εἰς ὅλα περίπου τὸ ἴδιον σχῆμα. Ὅσο ἠμπορεῖτε προσεκτικὰ βγάξτε τὰ κόκκαλα, χωρὶς νὰ χαλάσετε τὰ διάφορα κομμάτια.

Περνάτε τὸ ζουμί τοῦ κρέατος εἰς τὸ ὅποιον ἐβράσατε τὰ πουλιὰ, τὸ καθαρίζετε μὲ ἄσπρο αὐγοῦ, προσθέτετε ἀναλόγως τῆς ποσότητος πέντε ἢ δέκα φύλλα ζελατίναν καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ πήξῃ μέτρια. Μέσα εἰς αὐτὸ βουτᾶτε τὰ κομμάτια τῶν πουλιῶν καὶ τὰ ἀφίνετε νὰ παγώσουν. Τοποθετεῖτε εἰς μιά πιατέλα σαλάταν ρωσσοικὴν ἢ τὴν πατατοσαλάταν ποῦ ἐδημοσιεύσαμεν εἰς περασμένον τεῦχος, τὴν σκεπάζετε μὲ μαγιονέζα, τὴν γαρνίρετε μὲ κομματάκια κοκκινολοῦλι, καρὸτα καὶ μαϊντανὸ εἰς ὠραῖα σχέδια καὶ γύρω γύρω εἰς στεφάνι τοποθετεῖτε τὰ παγωμένα κομμάτια τῶν πουλιῶν.

Μήδια κογχύλια. Ἐνα ὠραῖο πιάτο καὶ διὰ γεύματα καὶ διὰ καθημερινὴν χρῆσιν εἶναι τὰ διάφορα θαλασσινὰ, σερβιρισμένα μέσα εἰς κογχύλια με-

γάλα. Παραγγέλλετε εἰς ἓνα ψαρᾶ νὰ σᾶς φέρῃ μίαν ἢ δύο δωδεκάδες μεγάλα κογχύλια, μεγέθους μικροῦ πιαταχοῦ καφέ, ὅλα ὁμοίου σχήματος. Ὑπάρχουν καὶ ἔτοιμα ἀπὸ μέταλλον ἢ ἀπὸ ἀσημι. Ἐτοιμάζετε τότε ὅπως θέλετε τὰ θαλασσινὰ σας καὶ τὰ σερβίρετε μέσα ἀνάεννα κογχύλι διὰ κάθε σερβίτσιο.

Ἀίωνης εἰτοιμάζετε μήδια πλακί, καὶ τὰ σερβίρετε μὲ ὀλίγην σάλτσαν μέσα εἰς τὰ κογχύλια. Διὰ νὰ βεβαιωθῆτε ἐν γένει ὅτι τὰ μήδια δὲν εἶναι δηλητηριασμένα, τὰ βάζετε μέσα εἰς μεγάλην λεκάνην μὲ νερὸ χλιαρὸ 5—6 ὥρας τὰ ἀλλάζετε συχνά. Ἐτσι χάνουν κάθε βλαβεράν οὐσίαν ποῦ ἔχουν μέσα των καὶ γίνονται νοστιμώτερα.

Μήδια πιλάφι. Τὰ καθυρίζετε καλὰ καὶ τὰ βάζετε εἰς τὴν κατσαρόλα μὲ ἓνα ποτήρι μεγάλο κρασί ἄσπρο εἰς μιά ὀκτὰ μήδια, μὲ ὀλίγο ξεῖδι, μὲ καρόττα εἰς φέτες, μὲ κρομμυδάκια καὶ μαϊντανὸ ψιλοκομμένο, 1 σκελ. σκόρδο, ὀλίγο θυμάρι, ἀλατοπίπερο, δύο γαρόφαλα, 1 καλὴ κουταλιά βούτυρο. Τὰ βάζετε μὲ σκεπασμένη τὴν κατσαρόλα ἐπάνω εἰς καλὴ φωτιά καὶ τὰ ἀφίνετε σκεπασμένα ὡς ποῦ νὰ ἀνοίξουν. Ἐφ' ὅσον ἀνοίγουν σημεῖον ὅτι εἶναι ἔτοιμα, τὰ βγάξτε ἀπὸ τὴν κατσαρόλα καὶ τοὺς ἀφαιρεῖτε τὸ μισὸ μέρος τοῦ κογχυλιοῦ. Τὰ βγάξτε ἀπὸ τὴν κατσαρόλα. προσθέτετε εἰς τὴν σάλτσαν των ἀνάλογον νερὸ διὰ πιλάφι, καὶ ὅταν βράσῃ τὸ ρύζι, σερβίρετε εἰς τὸ μέσον τὰ μήδια μὲ ὀλίγη σάλτσα καὶ γύρω τὸ πιλάφι. Μὲ τὸν ἴδιον τρόπον κάμνετε πιλάφι μὲ διάφορα θαλασσινὰ.

ΤΩΡΑ μὲ τὲς πασχαλινὰς μπομπονιέρες ὁ Dorè καὶ πάλιν θὰ θριαμβεύσῃ. Ἄλλως τε θριαμβεύει πάντοτε μὲ τὰ ἀπαράμιλλά του petits fours καὶ τὰς νέας του ζαχαροπλαστικὰς ἀνακαλύψεις εἰς κάθε εἶδος γλυκίσματα. Τοῦρτες, μπομπόνια, πῆτες, τσουρέκια ὅλα εἶναι τέλεια.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΝΕΣΤΛΕ ΑΛΕΥΡΟΝ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ φαρμακευπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.

Κ^{ΟΣ} ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ